

REFERAT Børne- og Skoleudvalget d. 28-03-2023

Mødedato   Tirsdag d. 28. marts 2023 kl. 11:15

Mødested   Kildebakken, Kildegårdsvej 19, Allinge

Mødedeltagere   Iben Busch, Anne Jensen, Morten Riis, Sabine Nicoline
Lyngberg, Kirstine van Sabben

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Indstilling til kommunalbestyrelsen om budgetoverførsler fra 2022 til 2023.....	4
Opdatering af Børne- og Skoleudvalgets arbejdsprogram.....	6
Flytning af ukrainske elever til Hans Rømer Skolen.....	7
Ny strategi for Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026.....	13
10. klasseskolen som kerneaktør i Byens Hus.....	17
Center for Skoles understøttende skoletilbud til unge med misbrug.....	22
Indskrivning til 0. klasse i skoleåret 2023/2024.....	24
Godkendelse af præansøgning til ny programperiode for De små børns Bornholm.....	27
Ansøgning om godkendelse af udvidelse - Det private børnehus Bien.....	29
Status på Ungerådgivningen på Bornholm.....	30
Orientering om tilsyn med Dagtilbud 2022.....	32
Orientering om kapacitetsanalyse for Dagtilbud 2023.....	35
Orientering om folkeskolernes økonomi i 2023.....	39
Gensidig orientering.....	42
Sager til høring.....	43

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Deltagere fra administrationen

Velfærdsdirektør Trine Dorow, Centerchef for Skole Kasper Winstrup Johansen, Centerchef for Børn og Familie Ann Rubæk-Nielsen, Udvalgssekretær Asbjørn Steimle Pedersen.

Punkt 2: Indstilling til kommunalbestyrelsen om budgetoverførsler fra 2022 til 2023

23/336

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Budgetoverførslerne fra 2022 til 2023 på Børne- og Skoleudvalgets område er opgjort i henhold til principperne for budgetoverførsler.

Det samlede beløb vedr. drift til overførsel er opgjort til 8,0 mio. kr. idet det forudsættes, at underskuddet på bevilling 12 Børn og Familie ikke overføres til 2023.

I denne sag skal Børne- og Skoleudvalget godkende indstillingen om budgetoverførsel til 2023.

Fagudvalgenes indstillinger medtages i en samlet sag om budgetoverførsler fra 2022 til 2023 til kommunalbestyrelsens møde den 27. april 2023.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- det som en del af den samlede budgetoverførselssag til kommunalbestyrelsen indstilles, at budgetoverførslerne på driften godkendes som anført i tabel 1, idet underskuddet på bevilling 12 Børn og familie ikke overføres.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte principperne for budgetoverførsler den 24. februar 2022. Principperne indebærer, at der på den enkelte bevilling automatisk kan overføres overskud op til 5 pct. mens underskud overføres fuldt ud. Over- og underskud på områder med særlig overførselsadgang overføres fuldt ud.

På Børne- og Skoleområdet udviser driften et samlet underskud på 28,3 mio. kr. jf. tabel 1. Det indstilles at der overføres 8,0 mio. kr., idet underskuddet på bevilling 12 Børn og familie på 36,3 mio. kr. ikke overføres.

Administrationen anbefaler at underskuddet på bevilling 12 Børn og Familie ikke overføres, da der ikke umiddelbart er udsigt til at underskuddet fremadrettet kan indhentes. Det kan bemærkes, at underskuddet i 2021 ikke blev overført til 2022, og at der blev overført et overskud på 4,0 mio. kr. fra bevilling 11 Dagpasning til bevilling 12 Børn og familie jf. kommunalbestyrelsens beslutning den 28. april 2022.

Underskuddet på bevilling 12 er primært fremkommet ved flere anbringelser.

Budgetoverførslen på områder med særlig overførselsadgang vedrører hovedsagelig projektet De små børns Bornholm og statslige midler til videreuddannelse af lærere.

Økonomiske konsekvenser

Det samlede underskud på den overførbare bevilling udgør 28.328.000 kr. Det indstilles at der overføres 8.015.000 kr. jf. tabel 1.

Tabel 1: Resultat, korrektioner og beløb der indstilles overført

Beløb i 1.000 kr. SO: = Særlig overførselsadgang	Korrigeret resultat 2022	I pct. af budgetrammen	Automatisk overførselsadgang	Anmodning fra centret	Beløb der indstilles overført til 2023	Beløb der ikke overføres
11 Dagpasning	1.771	1,4%	1.771	0	1.771	0
SO: Puljer og projekter	1.752		1.752	0	1.752	0
11 Dagpasning i alt	3.523		3.523	0	3.523	0
12 Børn og familie	-36.343	-18,9%	-36.343	36.343	0	-36.343
13 Undervisning	3.592	1,1%	3.592	0	3.592	0
SO: Puljer og projekter	899		899	0	899	0
13 Undervisning i alt	4.492		4.492	0	4.492	0
I alt	-28.328		-28.328	36.343	8.015	-36.343
Heraf med almindelig overførselsadgang	-30.979		-30.979	36.343	5.364	-36.343
Heraf med særlig overførselsadgang	2.651		2.651	0	2.651	0

Direktionen forudsætter, at centrene ikke kan igangsætte vedvarende tiltag for de overførte midler, men at disse alene kan anvendes til engangsudgifter og ikke til varig drift.

Budgetoverførslerne på udvalgets område er samlet set faldet med 12,1 mio. kr. i forhold til budgetoverførslerne fra 2021 jf. tabel 2.

Tabel 2: Udvikling i budgetoverførsler

Beløb i 1.000 kr. SO: = Særlig overførselsadgang	Regnskabsresultat 2022	Heraf budgetoverførsel fra 2021	Budgetoverførsel til 2023	Ændring i overførsel
11 Dagpasning	1.771	2.773	1.771	-1.001
SO: Puljer og projekter	1.752	3.028	1.752	-1.276
11 Dagpasning i alt	3.523	5.801	3.523	-2.278
12 Børn og familie	-36.343	3.994	0	-3.994
13 Undervisning	3.592	9.121	3.592	-5.529
SO: Puljer og projekter	899	1.153	899	-254
13 Undervisning i alt	4.492	10.274	4.492	-5.782
I alt	-28.328	20.069	8.015	-12.054

Punkt 3: Opdatering af Børne- og Skoleudvalgets arbejdsprogram

22/20035

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Resumé

De stående udvalg og Økonomi- og Klimaudvalget godkendte medio 2022 hver deres arbejdsprogram for valgperioden. Hvert udvalg skal nu opdatere sit arbejdsprogram.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- udvalget har en dialog med direktør og centerchefer om det fremadrettede arbejdsprogram med henblik på en opdatering.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstillingen godkendt, idet udvalget ønsker at arbejdsprogrammet opdateres umiddelbart efter budgettet.

Sagsfremstilling

I foråret 2022 blev det besluttet at indføre arbejdsprogrammer for de politiske udvalg og disse blev godkendt på sidste ordinære udvalgmøde inden sommerferien.

Det er planen, at arbejdsprogrammerne med jævne mellemrum opdateres med ny viden og nye tiltag, samt ændringer i timing. Det er således forventningen, at arbejdsprogrammerne med tiden udfyldes for hele valgperioden.

Arbejdsprogrammet skal dermed ses som et dynamisk værktøj til prioritering, koordinering og dialog mellem udvalget, administrationen og de øvrige udvalg i forbindelse med tværgående emner.

Udvalgets arbejdsprogram med administrationens ændrings- og opdateringsforslag er vedhæftet som bilag.

Næste opdatering af arbejdsprogrammet forventes behandlet ved udvalgmøderne primo 2024.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

BSU Arbejdsprogram

Punkt 4: Flytning af ukrainske elever til Hans Rømer Skolen

23/503

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med budgetforliget for 2023 besluttede forligspartierne (Enhedslisten, Socialdemokratiet og Venstre), at de ukrainske elever, der har fået midlertidig opholdstilladelse efter særloven og som følger undervisningen i modtageklasserne på Paradisbakkeskolen, skal flyttes fra Paradisbakkeskolen til Hans Rømer Skolen. Udmøntningen af budgetbeslutningen forelægges hermed til politisk behandling.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Oprettelse af særlige modtagerklasser (model 2 i sagsfremstillingen) på Hans Rømer Skolen jf. sagsfremstillingen sendes i høring i de berørte skolebestyrelser samt til kommentering i CenterMED Skole

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 31-01-2023

Anbefales. Sabine Nicoline Lyngberg kan ikke medvirke.

Beslutning Kommunalbestyrelsen den 16-02-2023

Godkendt.

Liste O kan ikke medvirke.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstillingen anbefales.

Sabine Nicoline Lyngberg ikke kan medvirke.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Kommunalbestyrelsen godkender oprettelse af særlige modtageklasser jf. model 2 i sagsfremstillingen pr. 1. august 2023

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget for 2023 besluttede Enhedslisten, Socialdemokratiet og Venstre, at de ukrainske elever, der har fået midlertidig opholdstilladelse efter særloven 'Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine' (lov 394 af 16/03/2022) og som følger undervisningen i modtageklasserne på Paradisbakkeskolen, skal flyttes fra Paradisbakkeskolen til Hans Rømer Skolen. I forbindelse med 2. behandlingen besluttede et flertal i kommunalbestyrelsen, at flytningen skal ske pr. 1. august 2023.

Der har tidligere været stort pres på Paradisbakkeskolens lokalekapacitet, hvilket blandt andet har skyldtes tilgangen af elever, der er fordrevet fra Ukraine, og som undervises i modtageklasser. Hans Rømer Skolen har derimod kapacitet til at huse de pågældende ukrainske elever.

Pr. 13. januar 2023 er der i modtageklasserne på Paradisbakkeskolen indskrevet 39 ukrainske elever, der har fået ophold på baggrund af særloven. Heraf vil de 34 blive påvirket af flytningen, idet fem elever skal udsendes til 10. klasse til næstkommende skoleår. Antallet af ukrainske elever, der er fordrevet fra Ukraine, har været svingende siden marts 2022, hvor de første elever blev meldt ind i modtageklasserne på Paradisbakkeskolen. Disse elever kan meldes ind og ud med dags varsel, og således kan de stadige udsving i antallet af ukrainske elever med midlertidigt ophold efter særloven, nødvendiggøre en fleksibel organisering.

Administrationen anbefaler derfor en organisering efter bekendtgørelsen om visse regler om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog af fordrevne børn og unge fra Ukraine.

Da en oprettelse af modtageklasser på Hans Rømer Skolen er en strukturændring på skoleområdet, skal ændringen sendes i høring i de berørte skolebestyrelser forud for en beslutning. Dette er præciseret i folkeskolelovens §40, stk. 2, som er underlagt delegationsforbud, hvorfor det kun er kommunalbestyrelsen, der kan træffe beslutninger om ændringer i skolestrukturen.

Organisering af undervisningen

Der er to muligheder for organisering af modtageklasser for ukrainske elever, der har fået ophold på baggrund af særloven: Bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog ([BEK nr. 1053 af 29/06/2016](#)) og Bekendtgørelsen om visse regler om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog af fordrevne børn og unge fra Ukraine ([BEK nr. 1056 af 28/06/2022](#)). Paradisbakkeskolens modtageklasser er organiseret efter bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog fra 2016. Herunder er Paradisbakkeskolens modtageklasser benævnt som 'almindelige modtageklasser', mens modtageklasser organiseret efter bekendtgørelsen om visse regler om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog af fordrevne børn og unge fra Ukraine, er benævnt 'særlige modtageklasser'.

1. Almindelige modtageklasser

Modtageklasserne på Paradisbakkeskolen er etableret på baggrund af bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog (BEK nr. 1053 af 29/06/2016). Dette indebærer, at klasserne oprettes for elever, hvis behov for sprogstøtte betyder, at de ikke ved optagelsen kan deltage i den almindelige undervisning i klassen. Elever i modtageklasser skal udsendes til folkeskoleklasser, når de vurderes at kunne følge den almindelige undervisning, dog senest efter 2 års forløb.

Som udgangspunkt er modtageklasser jf. Bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog, etableret med op til 12 elever pr. klasse, der højst spænder over tre klassetrin. Ifølge lovgivningen kan modtageklasser dog organiseres med op til 15 elever pr. klasse ved skoleårets begyndelse, hvis det vurderes pædagogisk forsvarligt i forhold til undervisningens kvalitet. Såfremt eleverne overvejende har samme sproglige behov og øvrige forudsætninger, kan kommunalbestyrelsen, ifølge bekendtgørelsens §4, stk. 4, godkende et elevtal på op til 18 elever ved skoleårets begyndelse. I sådanne tilfælde kan en modtageklasse spænde over maksimalt fem klassetrin. Med elevsammensætningen for de berørte ukrainske elever pr. 13. januar 2023 vil organisering efter denne bekendtgørelse resultere i 3 modtageklasser på Hans Rømer Skolen.

Såfremt kommunalbestyrelsen ønsker at organisere modtageklasserne på Hans Rømer Skolen som almindelige modtageklasser foreslår administrationen, at kompetencen til at godkende et højere elevtal i modtageklasser jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 4, delegeres fra kommunalbestyrelsen til skolechefen for at sikre smidighed i driften.

2. Særlige modtageklasser

Der er mulighed for at strukturere undervisningen af de ukrainske elever, der har fået ophold efter særloven, efter bekendtgørelsen om visse regler om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog af fordrevne børn og unge fra Ukraine (BEK nr. 1056 af 28/06/2022), der tager afsæt i bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog.

Ifølge bekendtgørelsen vedrørende de ukrainske elever kan elevtallet i folkeskolens modtagelsesklasser, der udelukkende består af elever med ophold efter særloven, højst være 18 ved skoleårets begyndelse. Derudover er der mulighed for at organisere en sådan modtagelsesklasse så den højst omfatter syv klassetrin, hvis eleverne har samme sproglige behov og øvrige forudsætninger. Bekendtgørelsen muliggør desuden begrænset fritagelse for undervisningen samt muligheden for at fravige en mindste varighed af undervisningstiden og reglerne om minimumstimetal jf. folkeskolelovens § 14 b, stk. 1, og § 16, stk. 1 og 2.

Med elevsammensætningen for de berørte ukrainske elever pr. 13. januar 2023 vil denne mulighed ligeledes resultere i 3 modtageklasser. Det anbefales at organisere modtageklasserne ens uanset lokation. Af hensyn til såvel den undervisningsrelaterede som økonomiske fleksibilitet ved en organisering efter bekendtgørelsen om visse regler om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog af fordrevne børn og unge fra Ukraine, anbefaler administrationen, at modtageklasserne på Hans Rømer Skolen organiseres som 'særlige modtageklasser' efter denne bekendtgørelse.

Omplacering af personale

I forbindelse med omstruktureringen på skoleområdet, vil først og fremmest de medarbejdere, der er ansat til den specifikke opgave med fordrevne, ukrainske elever, forventeligt skulle omplaceres fra Paradisbakkeskolen til Hans Rømer Skolen, da disse har erfaring med undervisning i modtageklasser. Dette vil bidrage til, at eleverne fortsat oplever genkendelighed i undervisningen ligesom disse medarbejdere kan understøtte en sikker opstart for både elever, forældre og personale på Hans Rømer Skolen. Ligeledes arbejder Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen sammen om en overgangsperiode, der kan sikre optimal vidensdeling mellem personaler og ledelser.

Videre proces

Nedenstående procesplan viser forløbet for udmøntningen af budgetbeslutningen om at omplacere de ukrainske elever, der har fået ophold efter særloven.

Procesplan for flytning af ukrainske elever, der har fået ophold efter særlovgivning

31. januar	Børne- og Skoleudvalget behandler udmøntning af budgetbeslutning
16. februar	Kommunalbestyrelsen behandler udmøntning af budgetbeslutning og sender ønske om strukturændring i høring hos de berørte skolebestyrelser samt til kommentering i CenterMED Skole
17. februar	Kommunalbestyrelsens ønske om strukturændring sendes i høring hos de berørte skolebestyrelser samt til kommentering i CenterMED Skole
3. marts	Høringsfrist kl. 12.00
28. marts	Børne- og Skoleudvalget behandler udmøntning af budgetbeslutning på baggrund af høringssvar fra skolebestyrelserne og kommentering fra CenterMED Skole
27. april	Kommunalbestyrelsen beslutter udmøntning af budgetbeslutning på baggrund af høringssvar fra skolebestyrelserne og kommentering fra CenterMED Skole
Primo maj	Orienteringsbrev udsendes til de berørte elevers forældre med invitation til informationsmøde 25. maj
25. maj	Skolechefen afholder informationsmøde for berørte elever og deres forældre
1. august	Opstart af ny organisering på Hans Rømer Skolen

Personalet på Hans Rømer Skolen, Paradisbakkeskolen og skolechefen vil løbende blive informeret om processen, ligesom skolelederne vil sikre inddragelse af såvel AMR og TR samt AfdelingsMED i forhold til håndteringen af personalets eventuelle bekymringer samt arbejdsvilkår. Skolerne vil ligeledes arbejde tæt sammen med Løn og personale i forhold til at sikre personalets rettigheder i forbindelse med de fornødne omplaceringer.

Økonomiske konsekvenser

I budgettet for 2023 er afsat 200.000 kr. i forbindelse med flytningen af de pågældende ukrainske elever fra Paradisbakkeskolen til Hans Rømer Skolen. Midlerne forventes anvendt til etableringen af de særlige modtageklasser, herunder efter- og videreuddannelse, undervisningsmaterialer mv.

Økonomien til modtageklasser er struktureret således, at der tildeles en takst pr. modtageklasse og en takst pr. modtageklasseelev. I Bornholms Regionskommune har kommunalbestyrelsen i forbindelse med budget 2019 desuden besluttet, at der tildeles klassetakst pr. 9 elever i modtageklasser.

Budgettet til modtageundervisning justeres kvartalsvist i forhold til antallet af elever og klasser. I 2023 udbetales et takstbeløb pr. modtageklasseelev på 13.368 kr. samt et takstbeløb på 735.059 kr. pr. klasse, der reguleres månedsvist.

I modtageklasserne på Paradisbakkeskolen er der pr. 13. januar 2023 i alt 39 ukrainske elever, der har fået ophold efter særloven. Heraf vil de 34 skulle flyttes til Hans Rømer Skolen pr. 1. august 2023, mens de fem resterende elever påbegynder 10. klasse i skoleåret 2023/2024.

Af pædagogiske hensyn og på baggrund af erfaringer fra Paradisbakkeskolen, anbefaler administrationen oprettelsen af særlige modtageklasser på Hans Rømer Skolen efter bekendtgørelsen om visse regler om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog af fordrevne børn og unge fra Ukraine. Dog anbefales en praktisk organisering i lighed med praksis på Paradisbakkeskolen, da dette vil sikre den bedst mulige opstart for både elever og personale grundet den sammenlignelige organisering og undervisningsform. Dermed vil der skabes de bedst mulige forudsætninger for elevernes trivsel og læring.

Da der anbefales en enslydende organisering af eleverne i almindelige modtageklasser og i særlige modtageklasser, vil den økonomiske udgift ligeledes være den samme. Beløbet anslås til ca. 3,4 mio. kr. om året for Hans Rømer Skolen. Beløbet viser udgiften ved oprettelsen af tre klasser, som grundet den lokale beslutning om at tildele klassetakst pr. 9 elever, svarer til oprettelsen af fire klasser.

Supplerende sagsfremstilling

Administrationen sendte oprettelsen af særlige modtageklasser for ukrainske elever, der har fået ophold efter særloven i høring i de berørte skolebestyrelser samt til kommentering i AfdelingsMED og CenterMED den 17. februar 2023. Der er indkommet svar fra alle parter, og de centrale pointer er indsat herunder. De samlede høringssvar og kommentarer er bilagt punktet.

Skolebestyrelsen på Hans Rømer Skolen er positiv overfor etableringen af særlige modtageklasser på skolen. Skolebestyrelsen er ligeledes tilfreds med at det prioriteres at udnytte den eksisterende lokalekapacitet til at huse de særlige modtageklasser.

Skolebestyrelsen på Hans Rømer Skolen ønsker mulighed for at organisere undervisningen på samme måde som i modtageklasserne på Paradisbakkeskolen for at skabe ens vilkår for både børn og fagprofessionelle.

Da Hans Rømer Skolens økonomiske ramme er udfordret, er det skolebestyrelsen magtpåliggende, at strukturændringen ikke giver skolen yderligere økonomiske udfordringer. Således forventer skolebestyrelsen, at opgaven i sig selv er økonomisk bæredygtig.

Skolebestyrelsen på Paradisbakkeskolen gør opmærksom på, at omorganiseringen ikke har indvirkning på Paradisbakkeskolens lokalemangel på sigt, da de ordinære modtageklasser fortsat er placeret på Paradisbakkeskolen. Flytningen medfører derfor ikke ekstra klasselokaler.

Skolebestyrelsen opfordrer til en ensartet organisering på tværs af modtageklasserne på de to skoler.

Skolebestyrelsen ser gerne en grundig erfaringsudveksling og vidensdeling på tværs af Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen.

AfdelingsMED Hans Rømer Skolen

Afdelings-MED på Hans Rømer Skolen er positive overfor etableringen af særlige modtageklasser på skolen, og er glade for, at man flytter dele af modtageklasserne til anden matrikel fremfor at bruge kommunens sparsomme midler på udbygning, da Hans Rømer Skolen har plads til at huse de særlige mod-tageklasser.

AfdelingsMED ønsker desuden, at undervisningen kan organiseres ensartet i samtlige modtageklasser på øen.

AfdelingsMED ønsker at der udarbejdes en procesplan der kan håndtere de personalemæssige forhold, herunder varsling og afklaring af medarbejdere, der skal flytte tjenestested. Det er ligeledes vigtigt, at vilkårene for organiseringen af undervisningen beskrives, så der er klare rammer for arbejdet.

AfdelingsMED Paradisbakkeskolen

AfdelingsMED på Paradisbakkeskolen anbefaler, at organiseringen af undervisningen i de særlige modtagelsesklasser foregår på samme måde, som undervisningen er organiseret i modtagelsesklasserne på Paradisbakkeskolen. Der opfordres desuden til netværksmøder og erfaringsudveksling for medarbejderne omkring modtagelsesklasser på tværs af Hans Rømer Skolen og Paradis-bakkeskolen.

CenterMED bemærker, at begge Afdelings-MED tilkendegiver en pragmatisk og positiv tilgang til flytningen samt at skolerne ser ud til at være opmærksomme på at understøtte hinanden i opgaven. CenterMED er betrygget i, at skolerne i samarbejde kan sikre den bedst mulige overgangsperiode for alle interessenter. Således bakker CenterMED op om de to AfdelingsMEDs kommentarer.

CenterMED Skole

CenterMED anbefaler, at organiseringen af undervisningen i de særlige modtagelsesklasser sker under hensyntagen til både faglighed og trivsel blandt alle personaler og elever, og at der sker en optimal vidensdeling mellem de relevante personaler. CenterMED bemærker, at der bør være særligt fokus på, hvordan kulturændringen på Hans Rømer Skolen skal forløbe, så det bliver en god oplevelse for såvel eksisterende medarbejdere og elever som elever og medarbejdere i de særlige modtageklasser. CenterMED understreger således også, at det er relevant med erfaringsudveksling for medarbejderne omkring modtagelsesklasser på tværs af Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen.

CenterMED anerkender, at der politisk er afsat økonomi til at understøtte strukturændringen.

De indkomne besvarelser har ikke givet anledning til ændringer, men begge skolebestyrelser og AfdelingsMED påpeger, at undervisningen bør organiseres enslydende i alle øens modtageklasser. Det præciseres derfor, at administrationens anbefaling til organisering giver samme muligheder for organisering i modtageklasser på begge skoler. Særlige modtageklasser efter Bekendtgørelsen om visse regler om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog af fordrevne børn og unge fra Ukraine ([BEK nr. 1056 af 28/06/2022v](#)) giver dog yderligere muligheder for fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen.

Såfremt kommunalbestyrelsen godkender oprettelsen af særlige modtageklasser, vil bilaget til styrelsesvedtægten for Bornholms Regionskommunes skolevæsen blive opdateret i overensstemmelse hermed.

Bilag

Samlede høringssvar og kommentarer til oprettelse af særlige modtageklasser på Hans Rømer Skolen

Punkt 5: Ny strategi for Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026

23/3599

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm 2019-2022 er udløbet og der er udarbejdet *Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026* til politisk behandling. Den 30. august 2022 godkendte udvalget en procesplan for udarbejdelse af ny strategi og bidrog den 27. september 2022 med input til den første version af strategien. Siden er der gennemført en høring af strategi og bilag *Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026* og Børne- og Skoleudvalget har den 28. februar 2023 fremkommet med ændringsforslag til den strategi og bilag, der her forelægges til politisk behandling.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- a) At Kommunalbestyrelsen godkender ”Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026”, idet Børne- og Skoleudvalgets ændringsforslag imødekommes og samtidigt lukker kommunens ”Skolepolitik” fra 2012.
- b) Bilag 2: ”Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026” til orientering.
- c) ”Procesplan for revidering af skolernes udviklingsplaner” til orientering.
- d) Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Ungerådet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026 (bilag 1) sætter retning for den videre udvikling af folkeskolen og understøtter Center for Skoles arbejde med Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik 0-29 år.

Der har været gennemført en høring af den første version af strategi og bilaget *Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026* i Handicaprådet, skolebestyrelserne og Bornholms Fælles Elevråd. Desuden har Børne- og Skoleudvalget, den politiske følgegruppe for Fælles Folkeskole Bornholm, skolens ledere, Center MED og øvrige samarbejdspartnere bidraget med input til strategiarbejdet. Høringssvar og input blev indarbejdet i version 2 af strategien, der blev behandlet i Børne- og Skoleudvalget den 28. februar 2023.

På dette møde i Børne- og Skoleudvalget godkendte udvalget strategi og bilag, idet de fem overordnede mål blev ændret til tre: *Trivsel blandt eleverne ligger på landsgennemsnittet og andelen af gode læsere er på 80% bibeholdes. Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på landsgennemsnittet og alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socialøkonomiske referencer* samskrives mens *70% som starter i børnehaveklasse vælger en folkeskole* flyttes til evaluering ”Tegn på”.

Da sagen blev behandlet i Børne- og Skoleudvalget den 28. februar var administrationen ikke opmærksom på styrelsesvedtægtens § 13, stk. 4., hvoraf fremgår at udvalget udarbejder forslag og foretager indstilling til kommunalbestyrelsen om planer, strategier og politikker inden for udvalgets område, i samarbejde med Økonomi- og Klimaudvalget.

Strategi Fælles Folkeskole 2023-2026 skal således besluttes i kommunalbestyrelsen. Derfor er punktet ændret, således at det nu er kommunalbestyrelsen, der beslutter og Børne- og Skoleudvalgets beslutning herefter har karakter af en indstilling til kommunalbestyrelsen.

Når strategien er politisk godkendt udarbejdes en trykt og digital version af strategien. Center for Skole ønsker en tilgængelig og let læsbar strategi med brug af grafik og billeder.

Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026

Formålet med strategien er at virkeliggøre den sammenhængende børne- og ungepolitik og videreudvikle visionen om Fælles Folkeskole Bornholm. Børne- og Skoleudvalgets arbejdsprogram har været lagt til grund for strategiarbejdet. Strategien udgør det fælles afsæt for skolernes revidering af egne udviklingsplaner og strategien understøtter herved sammenhængen fra politik til strategi og handleplan.

Der er udarbejdet *Procesplan for skolernes revidering af deres udviklingsplaner* (bilag 3) med fokus på forankring og involvering af lærere, pædagoger, afdelings MED, skolebestyrelser, forældre og elever.

Fem overordnede mål for folkeskolen

For at skabe kontinuitet i skolernes udviklingsarbejde ønsker administrationen at forlænge den tidligere udviklingsplans fem overordnede mål for folkeskolen (juni 2024) frem til udgangen af 2026:

- Alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socioøkonomisk reference.
- Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på landsgennemsnittet.
- Andelen af gode læsere er på 80%.
- Trivslen blandt eleverne ligger på landsgennemsnittet.
- 70% som starter i børnehaveklasse vælger en folkeskole

Det er Center for Skoles vurdering, at den bornholmske folkeskole med de fem overordnede mål bidrager til at løfte [de nationale mål for folkeskolen](#).

Syv strategiske indsatsområder

Strategien er en indholdsmæssig spejling af [Bornholms børne- og ungepolitik 0-29 år](#) med syv indsatsområder:

- Skolen er en tryk base
- Fællesskaber i skolen
- Læring, trivsel og sundhed i skolen
- Nysgerrighed, indflydelse og ansvar i skolen
- Grøn dannelse, indsigt og udsyn i skolen
- Uddannelse og arbejde efter skolen
- Fælles om skolen

Tegn på, at skolerne er på rette vej

I bilaget *Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026* beskrives tegn på, at skolerne er på rette vej i arbejdet med strategi og lokale udviklingsplaner.

Den enkelte skole kan i deres egen udviklingsplan vælge at lægge vægt på andre typer tegn. Ved skoleudviklingssamtaler har skole og skolechef fokus på de tegn, som den enkelte skole vil arbejde med.

I lighed med de tegn, som den enkelte skole vil arbejde med, er listen over data, som skolen vil anvende hverken fast eller udtømmende. Data, der vedrører trivsel, elevfravær og læringsudbytte er obligatoriske for alle skoler, men den enkelte skole kan vælge at inddrage andre data i skolens udvikling. Det giver bilaget Tegn på, at vi er på rette vej eksempler på.

Høring

Svar fra høringen i Handicaprådet, skolebestyrelserne og i Bornholms Fælles Elevråd er opsummeret herunder, mens de fulde høringssvar fremgår af bilag til sagen (bilag 4).

Sammenfattende er der tilslutning til strategien i skolebestyrelserne. Det vurderes fornuftigt, at kommunens sammenhængende børne- og ungepolitik er indtænkt, og strategien anses for at være tilgængelig og overskuelig med korte, overordnede retningsgivende indsatsområder, der giver plads til skolernes forskellighed.

Nogle skolebestyrelser vurderer, at strategien er for teksttung og der er ønske om flere billeder og et andet layout.

Endelig bør der indarbejdes mere om:

- sammenhænge og overgange på tværs, internt og eksternt, herunder overgange fra dagtilbud og skole og de interne overgange på klassetrin
- gensidig respekt og fælles ansvar mellem skole og hjem
- tidlig indsats
- at alle børn har ret til det rette skoletilbud
- tiltag for de dygtige elever
- samarbejdet mellem skole og forældre
- inddragelse af elevrådene

Flere skolebestyrelser ser det som en udfordring, at der fordres udvikling uden dertil afsatte midler til skolerne og er bekymrede for, om skolerne har ressourcerne til at føre de gode intentioner ud i livet.

Økonomiske konsekvenser

Udmøntning af budgetforliget på 5 mio. kr. i 2019 og 4 mio. kr. i 2020, 2021 og 2022.

Der er ikke afsat yderligere bevilling til arbejdet med Fælles Folkeskole Bornholm.

Restbudgettet pr. 31.12.2022 er kr. 523.344,-. Der er bogført kr. 37.500,- i 2023.

Restbeløbet ønsker Center for Skole at få overført til 2023 som en pulje med særlig overførelsesret for at kunne bruge pengene over en treårig periode til aktiviteter, der understøtter arbejdet med Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026, herunder faglig udvikling, øget trivsel og kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på skolerne.

Indsats/årstal	2019	2020	2021	2022	Restbudget pr. 31.12.22
Rammebeløb til to-voksenordning	1.500.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000	-
Ung på vej	625.000	1.500.000	1.500.000	875.000	-
Kursus kommunikation	100.000				-
Uddannelsesforløb, strategisk pædagogisk ledelse af skolen	300.000				-
Uddannelsesforløb, professionelle			800.000		Kr. 433.218,-

læringsfællesskaber
(teamudvikling)

Kursus i
klasserumsledelse

500.000   Kr. 90.126,-

Bilag

Bilag 2 Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026

Bilag 3 Procesplan for skolernes revidering af udviklingsplaner 2023

Bilag 4 Samlede høringssvar Strategi Fælles Folkeskole Bornholm

Bilag 1 Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026_2

Punkt 6: 10. klasseskolen som kerneaktør i Byens Hus

23/5911

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller

Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Som et led i den strategiske udviklingsplan for Rønne indgår etableringen af Dams Gård som et kulturhus. I forbindelse med ansøgningen om midler til projektet fra Plan- og Landdistriktsstyrelsens forsøgsordning "Frie Bymidter", skal et velfærdsområde placeres i Dams Gård for at bidrage til at skabe liv i centrum af Rønne. Kommunalbestyrelsen besluttede i januar 2023, at det skulle undersøges, hvorvidt det var en mulighed at flytte 10. klasseskolen til Dams Gård. Den politiske følgegruppe for den strategiske udviklingsplan for Rønne besluttede den 9. februar 2023 at anbefale en flytning af 10. klasseskolen. Der skal nu tages politisk stilling til, om flytningen af 10. klasseskolen skal sendes i høring.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- a) 10. klasseskolen fortsætter uændret i de nuværende rammer eller
- b) At flytning af 10. klasseskolen fra Vibegårdsvej 5, 3700 Rønne til Dams Gård sendes i høring i den samlede skolebestyrelse for Ungdomsskolen og 10. klasseskolen, Ungerådet, Handicaprådet samt til kommentering i Ungdomsskolens AfdelingsMED og CenterMED Skole forud for behandling i kommunalbestyrelsen

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 28-03-2023

Udvalget anbefaler indstilling b).

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Udvalget anbefaler scenarie B til høring i den samlede skolebestyrelse for Ungdomsskolen og 10. klasseskolen, Ungerådet, Handicaprådet samt til kommentering i Ungdomsskolens AfdelingsMED og CenterMED Skole, idet udvalget dog ikke anbefaler at flytte DASK og Ung på vej til Damsgaard.

Kirstine van Sabben og Sabine Nicoline Lyngberg afventer deres stillingtagen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog [den 26. januar 2023](#) en overordnet etapeplan for realiseringen af et nyt kulturhus i Rønne. I forbindelse med realiseringen af planen for Rønnes byudvikling ønsker projektet at ansøge om midler fra forsøgsordningen 'Frie Bymidter' under Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Det er en forudsætning for at søge midler fra denne forsøgsordning, at en velfærdsaktør placeres i Byens Hus i Dams Gård. Kommunalbestyrelsen besluttede mødet i januar, at det skulle undersøges, hvorvidt det var en mulighed at flytte 10. klasseskolen til Dams Gård. Kort efter besluttede den politiske følgegruppe for den strategiske udviklingsplan for Rønne den 9. februar 2023 at anbefale 10. klasseskolen som kerneaktør.

Der er ansøgningsfrist den 8. maj 2023. Styrelsen har imidlertid bekræftet, at kommunen kan eftersende beslutning om flytning af 10. klasseskolen ultimo maj.

Etape- og finansieringsplan for Rønne Byudvikling

På mødet den 26. januar 2023 godkendte kommunalbestyrelsen de to første etaper af den strategiske udviklingsplan. Første og anden etape indebærer at dele af Dams Gård tages i brug midlertidigt. Således underviser Kulturskolen allerede i lokaler i Dams Gård.

Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at flytte 10. klasseskolen til Dams Gård vil etape tre blive iværksat. Dermed vil der blive udarbejdet et program for og afholdt en arkitektkonkurrence, der omfatter både et kulturhus i Dams Gård og den nordlige del af Store Torv. Etape fire indeholder selve renoverings- og ombygningsfasen, der igangsættes efter arkitektkonkurrence og udbud. Projektet forventer, at indvielsen af det nye kulturhus i Rønne vil kunne afholdes i sommeren 2027. Den sidste etape, hvor huset tages i drift og 10. klasseskolen vil kunne flyttes ind i de nye rammer, forventes realiseret i august 2027.

Ansøgningen om finansiering udgør et meget tidligt skridt i projektet. Det betyder også, at projektet endnu ikke foreligger i færdig form, så der kan tages stilling til konkrete forhold i bygninger og enkelte rum. Projektet er således i en finansieringsfase, hvor der søges midler fra flere kilder. Dette medfører også, at der efter en finansieringsfase, hvor der opnås tilstrækkelige tilsagn til en realisering, vil skulle gennemføres en arkitektkonkurrence. Arkitektkonkurrencen er et centralt element i udviklingen af et projekt, der tilgodeser de ønsker og behov, som bygherren har.

Det er dermed i udviklingen af konkurrencematerialet, at de specifikke behov og ønsker som kerneaktørerne har til bygningens udformning og funktion vil skulle indgå. Dette kan for 10. klasseskolen eksempelvis være faglokaler. Det er på den baggrund, at arkitekterne giver deres bud på, hvordan bygningen skal bygges. Afhængigt af den valgte konkurrenceform, vil der også være mulighed for, at man som bygherre har dialog med arkitekterne efterfølgende, med henblik på tilpasning af projektet. 10. klasseskolen kan dog forvente at få råderet over færre kvadratmetre i Dams Gård, men vil få adgang til andre lokaler i skoletiden, som ellers anvendes af andre aktører. Præmissen for det nye kulturhus i Dams Gård er således, at alle aktører så vidt muligt skal deles om de kvadratmetre og faciliteter, der er til rådighed. Dermed er det afgørende for at projektet kan lykkes, at kerneaktørerne er indstillet på, at de har et begrænset areal, der er deres helt eget og ellers deler både faglokaler, udearealer, café mv. med øvrige brugere af huset. Det vurderes af projektet, at der plads til 10. klasse samt til DASK og Ung på vej i Dams Gård. Endelig bemærker projektet, at afklaringen af areal forbeholdt 10. klasse, DASK og Ung på vej og områder, der skal deles med andre brugere, bliver en del af den kommende proces med de involverede arkitekter i den kommende arkitektkonkurrence.

Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at 10. klasse skal være en kerneaktør i Byens Hus i Dams gård den 27. april, forventer administrationen at gennemføre en studietur i begyndelsen af maj for den politiske følgegruppe for Rønne Byudvikling samt udvalgsformænd og -personer fra de involverede udvalg. Hensigten med studieturen vil være at inspirere til Rønnes udvikling gennem besøg til lignende projekter i Danmark, samt at åbne en dialog med aktørerne i disse projekter med henblik på at afdække potentialer og effekter.

Flytning af 10. klasseskolen til Byens Hus i Dams Gård

Da flytningen af 10. klasseskolen markerer en stor og bindende beslutning, har Juridisk service vurderet, at spørgsmålet, ud fra en politisk væsentlighedsvurdering, bør sendes i høring i den samlede skolebestyrelse for Ungdomsskolen og 10. klasseskolen. Desuden anbefaler administrationen, at spørgsmålet også sendes i høring i Ungerådet, Handicaprådet samt til kommentering i Ungdomsskolens AfdelingsMED og CenterMED Skole.

Skoleadministrationens bemærkninger

Skoleadministrationen har forholdt sig til en foreløbig ansøgning til 'Frie bymidter' i forbindelse med sagsbehandlingen. Dams Gård beskrives her som et fleksibelt kulturhus, hvor lokalerne udnyttes effektivt og på nye måder. Ifølge ansøgningen handler det således ikke om at skabe en skole i det nye kulturhus, men om at skabe aktivitet i centrum af Rønne. Betydningen af unge mennesker for livet i bymidten angives således som et centralt argument for at flytte 10. klasseskolen.

Som sidegevinst nævnes, at eleverne i 10. klasse forventes at blive afleveret og hentet, hvormed forældrene også vil trækkes tættere på bymidten. Projektet nævner ligeledes i ansøgningen, at Handelsstandsforeningen ser gode muligheder for at iværksætte projekter vedr. fritidsjob og praktik samt indsatser målrettet erhvervsuddannelser ved en flytning af 10. klasseskolen til Byens Hus i Dams Gård. Endelig er det angivet, at 10. klasseskolen skal inddrages aktivt i cafédriften i kulturhuset i Dams Gård.

Administrationen skal gøre opmærksom på, at dét, der i den foreløbige ansøgning anføres som fordele for liv i bymidten, også vil kunne medføre en øget risiko for øget fravær blandt eleverne i 10. klasse i løbet af skoledagen, idet der er en række alternative tilbud i nærheden, modsat den nuværende placering ved Vibegård.

Pædagogisk sigte, økonomisk og personalemæssige ressourcetræk

Det har ikke været muligt at afklare, hvorvidt og hvordan ovenstående ideforslag eventuelt er foreneligt med den almindelige undervisning i 10. klasse eller det økonomiske og personalemæssige ressourcetræk. De juridiske forhold i forbindelse med 10. klasseselevers inddragelse i cafédrift er ligeledes uafklarede.

Indenfor den fastsatte tidsramme har skoleadministrationen ikke haft mulighed for at afdække, hvorvidt en flytning harmonerer med strategiske overvejelser på skoleområdet. Det er ligeledes ikke afklaret, hvilke undervisningsmæssige gevinster flytningen bør generere, og hvordan dette skal sikres.

Skoleadministrationen skal til dette anføre, at det er vigtigt at se 10. klasseskolen som en del af den samlede folkeskole, herunder de anførte specialtilbud, og som brobygning til ungdomsuddannelserne.

Den økonomiske driftsmæssige betydning af en flytning af 10. klasseskolen er beskrevet i afsnittet Økonomiske konsekvenser. Her fremgår det, at det er vanskeligt at forudse hvilke økonomiske konsekvenser en flytning vil medføre, da det forudsætter en viden/antagelse om hvorvidt en flytning vil medføre en mindre eller større søgning til tilbuddet. Fakta er dog, at de kommende ungdomsårgange er faldende, hvilket vil medføre en mindre, samlet målgruppe.

På det foreliggende grundlag kan det således ikke vurderes, hvordan 10. klasse kan drives på adressen. Dette spørgsmål er søgt afklaret inden sagsfrist, men det har ikke været muligt at foretage et tilbundsående analysearbejde af de faglige argumenter for hvorvidt 10. klasseskolen bør flytte lokation.

10. klasseskolen i dag

Ungdomsskolens 10. klassetilbud har i dag til huse på Vibegårdsvej 5 i Rønne. Her afvikles størstedelen af undervisningen i de tidligere flygtningeboliger ligesom ledelsen og administrationen har lokaler her. Undervisningen i fysik/kemi og idræt foregår i lokaler i nærliggende folkeskoler/idrætsfaciliteter.

10. klasseskolen tilbyder, ud over en række obligatoriske fag som dansk, matematik og engelsk også fag som tysk, fransk, fysik/kemi, filmvidenskab, terninger & brætspil, krop & bevægelse, biologi & økologi, samt en række temafag som madkundskab, billedkunst, håndværk og design, friluftsliv og musikfag. Eleverne har mulighed for at deltage i brobygning, praktik, studiebesøg, skolerejse, individuel undervisning inden for dansk, engelsk og matematik (IU).

Eleverne i 10. klasse har i dag lokalefællesskab med nogle af Ungdomsskolens øvrige tilbud (Ung på Vej og DASK), hvilket åbner mulighed for tættere samarbejde om specialpædagogisk støtte, vejledning, mentorer, socialrådgivning og psykologstøtte.

Driftsudgifterne til det nuværende 10. klassetilbud udgør i alt ca. 7,8 mio. kr. (heraf ca. 1,1 mio. kr. til bygningsdrift) med de elevtalsforudsætninger mv. der er gældende i 2023. Der er pr. 5. september 2022 indskrevet 95 elever på 10. klasseskolen.

Ifølge ledelsen på 10. klasseskolen er der blandt elever, lærere og ledelse tilfredshed med den nuværende geografiske placering, som giver nem adgang til skov og natur, der kan inddrages i undervisningen, og med gode udearealer og meget plads til forskellige aktiviteter. Den nuværende placering af 10. klasseskolen i umiddelbar nærhed af tilbuddene DASK og Ung på vej skaber synergi mellem såvel lærere og elever, og skaber kort afstand mellem de særlige undervisningsformer og 10. klasseskolen.

Fremtiden for den kommunale 10. klasse

Grundlæggende er 10. klasse et tilbud til unge, der oplever at være udfordret på uddannelsesvalg og/eller deres faglige forudsætninger, og som har behov for yderligere et skoleår før påbegyndelse af en ungdomsuddannelse. Ifølge Børne- og Undervisningsministeriet skal 10. klasse således fungere som brobygning til erhvervsuddannelser og gymnasiale ungdomsuddannelser, og bidrage til at sikre, at eleven kan gennemføre en ungdomsuddannelse.

Det har tidligere været påtænkt at indgå en driftsoverenskomst mellem Campus Bornholm og Bornholms Regionskommune om 10. klasseundervisning. Efter et længere sagsforløb besluttede kommunalbestyrelsen [den 25. juni 2020](#) at udsætte sagen med henvisning til den daværende Børne- og Undervisningsministers udmelding om, at lovgivningen på området ikke fratog Bornholms Regionskommune forpligtelsen til at stille et kommunalt drevet 10. klassetilbud til rådighed for de elever, der ikke ønskede at gå i 10. klasse på Campus Bornholm. Skoleadministrationen er ikke bekendt med, at lovgivningen er ændret.

Spørgsmålet om 10. klasse er i øjeblikket genstand for debat på nationalt niveau i forhold til hvilken rolle tilbuddet fremadrettet skal spille i undervisningssammenhæng. Således anbefaler KL, at 10. klasse bør fungere som begyndelsen på en ungdomsuddannelse frem for at være en afslutning på folkeskolen. Heri ligger også et ønske om, at 10. klasse forankres i sin egen lovgivning, der kan give fleksibilitet i forhold til de unges og de lokale behov, og dermed en mulighed for at 10. klasse i højere grad kan fungere som retningsgivende til ungdomsuddannelser. Den tidligere regering var afvisende overfor denne tanke om at ændre på vilkårene for 10. klasse.

Den nuværende regering har dog i sit regeringsgrundlag givet udtryk for et ønske om at skabe et uddannelsessystem, der fra folkeskolen til de videregående uddannelser giver alle børn og unge de bedste forudsætninger for at begå sig videre i livet. Regeringen ønsker at fremtidssikre det danske uddannelsessystem med mere frihed, fleksibilitet og sammenhæng mellem alle uddannelsesniveauer og arbejdsmarkedet i hele landet og gennem hele livet. Dermed lægges op til en uddannelsesreform indenfor denne valgperiode, og betydningen for 10. klasse i denne sammenhæng er på nuværende tidspunkt uklar.

Med til disse forhold skal også regnes det faldende antal elever i såvel de nuværende som de kommende årgange på Bornholm. Dette vil formentlig bevirke en yderligere begrænsning i antallet af elever, som vil fortsætte i 10. klasse.

Beslutning om flytning 10. klasseskolen til Dams Gård i høring

Såfremt der er politisk ønske om at sende en flytning af 10. klasseskolen i høring i den samlede skolebestyrelse for Ungdomsskolen og 10. klasseskolen, Ungerådet, Handicaprådet samt til kommentering i Ungdomsskolens AfdelingsMED og CenterMED Skole vil nedenstående proces blive fulgt for at sikre en endelig beslutning den 25. maj 2023. Dermed kan Bornholms Regionskommune leve op til Plan- og Landdistriktsstyrelsens krav om at få en endelig tilbagemelding om flytningen af 10. klasse ved udgangen af maj måned.

Dato	Aktivitet
28.-30.marts	Børne- og Skoleudvalget, Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget og Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget behandler spørgsmålet om at sende en flytning af 10. klasseskolen i høring og til kommentering.
19. april	Økonomi- og Klimaudvalget behandler spørgsmålet om at sende en flytning af 10. klasseskolen i høring og til kommentering.
27. april	Kommunalbestyrelsen behandler spørgsmålet om at sende en flytning af 10. klasseskolen i høring og til kommentering.
8. maj	Frist for indsendelsen af kvalificeret ansøgning
14. maj	Høringsfrist kl. 12.00
	Ekstraordinært møde i Børne- og Skoleudvalget, hvor spørgsmålet om flytning af 10. klasseskolen behandles
	Ekstraordinært møde i Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget, hvor spørgsmålet om flytning af 10. klasseskolen behandles
25. maj	Ekstraordinært møde i Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget, hvor spørgsmålet om flytning af 10. klasseskolen behandles
	Ekstraordinært møde i Natur-, Miljø- og Planudvalget, hvor spørgsmålet om flytning af 10. klasseskolen behandles
	Ekstraordinært møde i Økonomi- og Klimaudvalget, hvor spørgsmålet om flytning af 10. klasseskolen behandles
	Kommunalbestyrelsen beslutter, hvorvidt 10. klasseskolen skal flytte til Dams Gård
26. maj	Plan- og Landdistriktsstyrelsen orienteres om kommunalbestyrelsens beslutning.

Skoleadministrationen og ledelsen af Ungdomsskolen anbefaler desuden, at en eventuel flytning omfatter samtlige tilbud, der i dag er placeret på Vibegårdsvej 5 af hensyn til den fortsatte udvikling af den pædagogiske praksis og de betydningsfulde fællesskaber og synergier, der skabes på tværs. Hvis samtlige tilbud ikke flyttes forsvinder den faglige og pædagogiske synergi, der eksisterer i dag, ligesom der kan forventes en øget driftsudgift, hvis samtlige tilbud ikke flyttes samlet.

Endelig anbefaler administrationen, at skoleområdet repræsenteres i udviklingsgruppen omkring konkurrencematerialet til arkitektkonkurrencen, ligesom der bør være repræsentation af området i bedømmelseskomiteen.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter ikke at sende en flytning af 10. klasseskolen til Dams Gård i høring, fortsætter 10. klassestilbuddet uændret.

Økonomiske konsekvenser

10. klasseskolens økonomi er sammensat af et grundbeløb og en taxameterstyret bevilling pr. elev. Grundbeløbet udgøres af et basisbeløb til administration på 494.558 kr. samt en øvrig fast tildeling på 463.936 kr. Hertil kommer et elevtaxameter på 57.442 kr., som angiver den udgift Bornholms Regionskommune har, og som står i modsætning til, hvis eleven havde valgt at fortsætte sit uddannelsesforløb på Campus. Såfremt en elev fortsætter sit uddannelsesforløb på Campus er udgiften for regionskommunen 0 kr. Hvis eleven havde valgt en efterskole i stedet, ville regionskommunen i stedet skulle betale 39.862 kr. til staten, som betaler bidrag til efterskolerne. Nettodifferencen ved at eleven vælger 10. klasseskolen frem for et forløb på en efterskole er således 17.580 kr., men det fulde beløb på 57.442 kr. hvis et forløb i 10. klasse træder i stedet for Campus.

Ved en større søgning til 10. klasse vil der ikke umiddelbart opstå økonomiske konsekvenser for det øvrige skolevæsen, men en øget udgift til 10. klasseskolen kan på sigt bidrage til et samlet merforbrug på skoleområdet. Forsætter den nuværende, politiske retning, vil det på sigt være sandsynligt, at øgede udgifter til eksempelvis 10. klasseskolen udløser et underskud på skoleområdet.

Økonomien for DASK og Ung på vej er anderledes sammensat, idet DASK tildeles et takstbeløb pr. elev, der svarer til taksten pr. elev i 10. klasseskolen, samt en fast tildeling på 1.129.362 kr. Ung På vej modtager et fast årligt beløb på 1.645.001 kr.

Størrelsen på budgettet for 10. klasseskolen og DASK afhænger dermed af, hvor mange elever, der søger eller visiteres til det enkelte tilbud. For 10. klasseskolen er det, set over de seneste 6 år, 20 % af en årgang, der søger det lokale 10. klassestilbud. Der er dog relativt store udsving, da søgningen enkelte år er 24 %, mens den andre år er på 17 %. Såfremt både søgningen til 10. klasseskolen og tilbuddet forsætter uændret, forventes driftsudgiften at være enslydende.

Det er uvist, hvilken indflydelse en flytning til nye lokaler i bymidten vil have for søgningen til 10. klasseskolen. Hvis søgningen øges fra det nuværende gennemsnit på 20 % til 25 % af ungdomsårgangen, vil det ud fra ovennævnte takstbeløb svare til en budgetforøgelse af den variable ramme på ca. 1,2 mio. kr. Det har således ikke været muligt for skoleadministrationen endeligt at afklare, hvilke økonomiske konsekvenser en flytning af 10. klasseskolen, DASK og Ung på vej vil have for skolevæsenet.

Punkt 7: Center for Skoles understøttende skoletilbud til unge med misbrug

22/29358

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget, Børne- og Skoleudvalget, samt Job, Udviklings- og Fritidsudvalget behandlede på møder i marts, april og maj 2021 udvidelsesforslag vedrørende tilbud om misbrugsbehandling af unge.

I den overordnede tids- og procesplan ønskede udvalgene en ”afklaring af, hvordan et behandlingstilbud til unge kan understøttes af et skoletilbud”.

Center for Skole har udarbejdet et forslag om et understøttende skoletilbud til unge mellem 13-18 år med misbrugsproblematikker, som et supplerende tilbud til §101-tilbuddet om misbrugsbehandling til unge.

I praksis har det vist sig, at der ikke er unge i den skolepligtige alder, der benytter §101-behandlingstilbuddet og dermed har brug for Move Out. Center for Skole har derfor indenfor intentionerne om at støtte unge med misbrugsproblematik, iværksat en enkelt integreret indsats på en almenskole, for at støtte den unge i sit almindelige skolemiljø.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Bevillingen til unge med behov for understøttende skoletilbud, som følge af misbrugsproblematikker, kan benyttes til både individuelle forløb og gruppeindsatser.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget behandlede den 1. marts 2021 tids og procesplan vedrørende indsatser og tilbud til udsatte børn og unge, herunder et forslag til etablering af et behandlingstilbud til unge med stofmisbrug/problematiske forbrug af rusmidler.

Administrationen udarbejdede et udvidelsesforslag vedrørende et §101 behandlingstilbud til budgetprocessen for 2022 om misbrugsbehandling af unge forankret i Ungerådgivningen, som organisatorisk er forankret i Center for Sundhed og Forebyggelse. Indsatsen målrettet børn og unge med misbrugsproblematikker bygger på en tværfaglig tilgang mellem Center for Børn og Familie, Center for Job, Uddannelse og Rekruttering, Center for Skole og Center for Psykiatri og Handicap.

Social og Sundhedsudvalget behandlede den 31. maj forslag til et supplerende skoletilbud til unge mellem 13 og 18 år, kaldet Move Out, som skulle være et understøttende skoletilbud til §101-tilbuddet. Move Out blev forankret under Ungdomsskolens Heltidsundervisning og kunne rumme 10 unge i et skoletilbud 5 hverdage om ugen i samlet 25 timer.

Imidlertid har det i praksis vist sig, at der ikke har været grundlag for at visitere unge til det understøttende skoletilbud. Move Out blev derfor indstillet som besparelsesforslag til budgetprocessen 2022, da man skønnede at en intensiveret anvendelse af den Sammenhængende Ungeindsats (SUI) og en øget indsats efter §101-behandlingstilbuddet, har mindsket behovet for et gruppetilbud.

Besparelsesforslaget blev ikke besluttet, hvorfor midlerne forsat er målrettet den tænkte elevgruppe, men hvor der nu er iværksat indsats på enkelte kommunale skoler i tæt dialog med Ungerådgivningen. Dette er indtil videre udmøntet i en enkelt elevsag i perioden fra 2. januar 2023 til 30. juni 2023 til et beløb på 275.000,-.

Fremadrettet vil den tværgående koordinering af indsatser i enkelte elevsager ske i tæt dialog med Ungerådgivningen. Administration og rådgivning udarbejder retningslinjer for ansøgningsprocedure, visitationsprocedure og kriterier for tildeling af midler, der forelægges følgegruppen den 26. maj 2023, før endelig godkendelse af skolechefen.

Økonomiske konsekvenser

Bevillingen i 2022 på 520.830 blev placeret på Ungdomsskolens Heltidsundervisning med henblik på holdstart 1. august.

Da der ikke var elevgrundlag til det understøttende skoletilbud, blev det af skolechefen besluttet, at midlerne i stedet skulle flyttes til en central pulje under Administration og rådgivning (fælles skole), med henblik på at finde en model til mere decentral løsning af opgaven. Flytningen skete 1. december 2022.

Her blev der efter skolechefens faglige skøn og efter bevillingens formål besluttet, at midlerne skulle anvendes til et understøttende skoletilbud til unge med et konstateret misbrugsproblem på almenskole. Der blev således med beslutning af 22. december 2022 udlagt 275.000 kr. til Søndermarksskolen til anvendelse i hele indeværende skoleår.

Restbeløbet fra 2022 er på 246.492 søges overført til formålet i 2023.

I 2023 er der en bevilling på 1.288.775 kr.

Samlet forventes der i 2023 at være 1.535.267 kr. til rådighed og i de kommende år 1.288.775 kr. til formålet. Midlerne vil fremover blive anvendt til målgruppen, enten som enkeltindsats eller som gruppeindsats efter de udarbejdede kriterier.

Punkt 8: Indskrivning til 0. klasse i skoleåret 2023/2024

23/3679

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I henhold til styrelsesvedtægten for Bornholms Regionskommunes skolevæsen foretages central indskrivning til 0. klasserne. Indskrivning til kommende 0. klasser sker i januar måned forud for skolestart, og kommunalbestyrelsen skal i marts måned træffe beslutning om indskrivning af elever til 0. klasse i øens seks skoledistrikter.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Kommunalbestyrelsen imødekommer alle ønsker om skoleindskrivning

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstillingen anbefales.

Sabine Nicoline Lyngberg afventer sin stillingtagen.

Sagsfremstilling

Indskrivningen til 0. klasse på de seks almene folkeskoler i skoleåret 2023/2024 er forløbet fra 5. januar til 9. februar 2023, og er således afsluttet. Af nedenstående oversigt fremgår indskrivningstallene for de kommende 0. klasser i de bornholmske folkeskoler for skoleåret 2023/2024. I opgørelsen indgår ikke børn, hvorpå der er ansøgt udsat undervisningspligt og børn, der ønskes hjemmeundervist.

Antal elever indskrevet i 0. klasse i den bornholmske folkeskole 2023/2024

Skole	Antal elever fra eget distrikt	Elever fra andre distrikter	I alt indskrevet i 0. klasse
Hans Rømer Skolen	25	5	30
Kongeskærs skolen	18	3	21
Paradisbakkeskolen	48	3	51
Svartingedal Skole	15	3	18
Søndermarksskolen	32	13	45
Åvangsskolen	34	3	37
I alt			202

Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, i hvilket omfang elever fra andre skoledistrikter kan indskrives på den ønskede skole, såfremt elevtallet i klassen vil overstige 28. Hvis elevtallet i en klasse er 28 eller derunder, har elever ret til

at blive indskrevet i klassen i henhold til reglerne om frit skolevalg. Det vil fortsat være skolelederens kompetence at placere børnene i de respektive 0. klasser på den enkelte skole.

Der er i skrivende stund ikke vedtaget lovgivning omkring begrænsning af antallet af elever i en klasse på 0.-2. årgang. Således er det gældende klasseloft fortsat 28.

Opgørelse af indskrivning for det kommende skoleår

Ved indskrivning af elever til 0. klasse for skoleåret 2023/2024 har Pladsanvisningen under Center for Børn og Familie registreret indskrivningen af i alt 348 børn, der er født i 2016 eller 2017, og som endnu ikke har påbegyndt skolegangen. 232 af disse børn er indskrevet i de bornholmske folkeskoler. Deraf har 20 børn ansøgt om udsat undervisningspligt og der er tilkendegivet hjemmeundervisning på i alt 10 børn i skoleåret 2023/2024. Af indskrivningsopgørelsen fremgår det desuden, at der i alt er 30 ønsker om at påbegynde 0. klasse på en anden folkeskole end distriktsskolen. Således vil 202 elever begynde i 0. klasse i folkeskolen i det kommende skoleår. 116 elever er indskrevet på fri- eller privatskoler.

Den eksisterende opgørelse er med forbehold for de ændringer, der måtte forekomme inden skolestart 1. august 2023.

Alle indskrivningsønsker imødekommes

Såfremt alle ønsker om indskrivning på de almene folkeskoler imødekommes, vil dette medføre oprettelse af følgende antal 0. klasser med 15-26 elever i hver klasse jf. nedenstående oversigt.

Skole	Elever i 0. klasse	Antal 0. klasser
Hans Rømer Skolen	30	2 klasser
Kongeskærskolen	21	1 klasse
Paradisbakkeskolen	51	3 klasser
Svartingedal Skole	18	1 klasse
Søndermarksskolen	45	2 klasser
Åvangsskolen	37	2 klasser
I alt	202	11 klasser

Kongeskærskolen og Hans Rømer Skolen vil således bevare antallet af 0. klasser i det kommende skoleår, hvis alle indskrivningsønsker imødekommes. Åvangsskolen vil skulle oprette to 0. klasser mod den eksisterende ene 0. klasse i indeværende skoleår, og Søndermarksskolens antal af 0. klasser i skoleåret 2023/2024 vil blive reduceret til to imod tre i skoleåret 2022/2023. Svartingedal Skole vil skulle oprette én 0. klasse i kommende skoleår mod de to i indeværende skoleår. For Paradisbakkeskolen gælder, at der skal oprettes én NEST-inspireret klasse med maksimalt 20 elever. Derfor bevirker indskrivningstallet oprettelsen af 3 klasser på Paradisbakkeskolen mod de nuværende to.

Udvikling i indskrivningen til 0. klasse

I skoleåret 2022/2023 blev der indskrevet i alt 357 børn til skolestart i 0. klasse. 234 af disse blev indskrevet i en almen folkeskole, hvoraf der var tilkendegivet hjemmeundervisning på 12 børn og blev ansøgt om udsat undervisningspligt på 10 børn. 113 børn blev indskrevet i fri- og privatskoler.

Den aktuelle indskrivning viser, at der er indskrevet i alt 348 børn til skolestart i 0. klasse i skoleåret 2023/2024. 202 børn er indskrevet i en almen folkeskole. Herudover er der tilkendegivet hjemmeundervisning på 10 børn. Derudover er der

ansøgt om udsat undervisningspligt på 20 børn. Disse børn indgår ikke i nedenstående numeriske totalværdi, da deres skoleforløb fortsat er uafklaret. 116 børn er indskrevet i fri- og privatskoler. Nedenstående oversigt viser således antal indskrevne elever i de pågældende skoleår i procent samt den numeriske værdi i parentes.

Skoleår	Antal elever indskrevet i folkeskolen	Antal elever indskrevet i fri- og privatskoler	Tilkendegivet hjemmeundervisning
2019/2020 (341)*	65,10% (222)	34,31% (117)	0,59% (2)
2020/2021 (331)*	63,14% (209)	35,04% (116)	1,81% (6)
2021/2022 (336)*	64,58% (217)	34,82% (117)	0,60% (2)
2022/2023 (347)*	63,98% (222)	32,56% (113)	3,46% (12)
2023/2024 (328)*	61,59% (202)	35,37% (116)	3,05% (10)

*) Tallet i parantes er udtryk for den samlede andel elever i det pågældende skoleår fratrukket de elever, hvorpå der er ansøgt om udsat undervisningspligt

Tidligere har indskrivningstallene i folkeskolen være inklusive de elever, hvorpå der er tilkendegivet hjemmeundervisning. Dette skyldes, at hjemmeundervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen og således er underlagt tilsyn fra Center for Skole, Administration og rådgivning. I takt med, at der ses en samlet stigning i antal hjemmeunderviste elever i Bornholms Regionskommune har administrationen valgt at udskille de hjemmeunderviste elever, således at opgørelsen over indskrevne elever i 0. klasse giver et mere retvisende billede af udviklingen.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

skema indskrevne elever.xlsx

Punkt 9: Godkendelse af præansøgning til ny programperiode for De små børns Bornholm

23/3176

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Ved udgangen af 2023 er De små børns Bornholms halvvejs i hensigten om den otteårige programindsats og dermed ved afslutningen af den første programperiode. Egmont Fonden ser positivt på en ansøgning om en ny programperiode, og har åbnet for muligheden for et bredere partnerskab, der inkluderer flere fonde. Ansøgningsmaterialet og en foreløbig budgetramme forelægges Børne- og Skoleudvalget til godkendelse.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- at ansøgningsmaterialet til en ny programperiode for De små børns Bornholm godkendes, og at programsekretariatet fortsætter dialogen med potentielle samarbejdspartnere.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

De små børns Bornholm er et samlet og helhedsorienteret program for alle 0-6-årige børn på Bornholm, finansieret med støtte fra Egmont Fonden. Formålet er at styrke, gentænke og videreudvikle den samlede kommunale indsats for småbørnsfamilier på øen, så endnu flere børn får de rette betingelser for at trives, lære og udvikle sig. Fokus er både på at løfte børnene her og nu – og varigt at ændre tilgangen til de små børn på Bornholm – og på sigt dele vores viden og erfaringer med andre kommuner.

Den oprindelige ambition for programindsatserne løb over en otteårig periode, og efter ønske fra Egmont Fonden blev den første programperiode sat til at vare fra 2020-2023, med mulighed for at evaluere indsatser og genansøge om fondsmidler.

Nu, halvvejs i den otteårige programindsats, ser Egmont Fonden positivt på endnu en ansøgning fra Bornholms Regionskommune som projektejer, og der er åbnet for muligheden om at udvide samarbejdet og ansøge flere fonde. Vi er i dialog med tre øvrige fonde om at ansøge om supplerende bevillinger.

Erfaringer og fremtidige ambitioner

Med De små børns Bornholm har vi, som kommune og i samarbejde med Socialt Udviklingscenter SUS, gået helt nye veje, med et ambitionsniveau som ikke er set andre steder i landet. På tværs af kommunens centre har vi, sammen med lokal- og civilsamfundet, taget store og nødvendige spadestik ned i nye måder at lave god tidlig indsats på i barnets første 1000 dage, og vi har både fået afgørende læring og begyndende resultater ud af det. Vi har styrket den lyttende kultur, givet et fagligt løft af medarbejderne på tværs af faggrupper og etableret platforme for samarbejde mellem medarbejdere. Der er etableret en tilgang til arbejdet, hvor det sker med udgangspunkt i småbørnsfamiliernes konkrete livssituation og med stærk inddragelse af civil- og lokalsamfund forankret i Bornholms Børnealliance. Vi har, gennem den lyttende kultur, forpligtet os på at blive klogere af både fagprofessionelles, børns, forældres og civilsamfundsaktørers input.

Netop input fra det frontpersonale, der hver dag trøster, taler med, besøger, laver indsatser for, tager imod, leger med, smiler til og skaber ro om de små børn og deres familier, har været med til at forme den retning, vi ønsker at sætte for en

fortsat programperiode i De små børns Bornholm. Småbørnsfamiliernes ønsker og behov danner også grundlaget for hvor og hvordan programmets indsatser designes, justeres og gennemføres.

Ansøgningsmateriale og budget

Programsekretariatet har udarbejdet ansøgningsmateriale og en foreløbig budgettramme til præsentation for Egmont Fonden og andre fonde. Budgetrammen tager udgangspunkt i de allerede afsatte midler til en fortsat programindsats på 2.770.000 kr. årligt, i alt 11.080.000 kr. i den fireårige programperiode, samt en egenfinansiering internt i Center for Børn og Familie på 1.055.000 kr. årligt i form af omlagte arbejdsopgaver, i alt 4.220.000 kr. i den fireårige programperiode.

Det forventes, at der søges om fondsstøtte for i alt 16.060.000 kr. til en fireårig programperiode. Således vil programmets samlede økonomi beløbe sig til 31.360.000 over den fireårige periode.

Til sammenligning var det samlede budget for den første fireårige periode 29.412.668 kr. eksklusiv den interne egenfinansiering i form af omlagte arbejdsopgaver. Til den fireårige programperiode modtog Bornholms Regionskommune 16.335.849 kr. fra Egmont Fonden.

Økonomiske konsekvenser

Resultatet af fondsansøgningerne får ikke konsekvenser for det kommunale budget, men programmet lægger op til en indholdsmæssig tilpasning af indsatser og organisation afpasset efter det samlede beløb til den kommende 4-årige periode. Såfremt ansøgningsmaterialet godkendes vil der blive udarbejdet et opprioriteringsforslag til budget 2024 på x kr. fordelt over 4 år

Bilag

Bilag 1

Punkt 10: Ansøgning om godkendelse af udvidelse - Det private børnehus Bien

17/4980

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Det private børnehus Bien har ansøgt om godkendelse til udvidelse af børnehuset med 16 vuggestuepladser og 10 børnehavepladser. Ansøgningen er udarbejdet efter de fastsatte godkendelseskriterier for private leverandører af dagtilbud.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Den private børnehave Bien godkendes til udvidelse i henhold til de fastsatte godkendelseskriterier for private leverandører af dagtilbud.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Den private børnehave Bien i Nyker ansøger om tilladelse til at udvide med både vuggestue- og børnehavepladser efter de [politiske fastsatte godkendelseskriterier for private leverandører af dagtilbud](#) i Bornholms Regionskommune.

Ansøgningen er modtaget i Center for Børn og Familie d. 8. marts 2023, hvori det fremgår, at børnehuset ønsker at udvide med 16 vuggestuepladser og 10 børnehavepladser. Dermed vil den samlede kapacitet være på 16 vuggestuepladser og 42 børnehavepladser (i alt 67 børneenheder). Bien ønsker at tilbyde den nye kapacitet pr. 1. juni 2023.

Sammen med ansøgningen er der fremsendt en opdatering af Den styrkede pædagogiske læreplan for Bien, så den også indeholder vuggestue.

Den nødvendige driftsgaranti er under afklaring med banken. Bien stiller allerede den nødvendige driftsgaranti efter reglerne, og Pladsanvisning anser det derfor som overvejende sandsynligt, at den nye driftsgaranti stilles.

Ibrugtagningstilladelsen er under udarbejdelse og vil blive indsendt snarligt. Bien oplyser, at der (efter reglerne) foreligger en ibrugtagningstilladelse for børnehaven, og at vuggestuen skal placeres i de samme lokaler. Pladsanvisning anser det derfor for overvejende sandsynligt, at ibrugtagningstilladelsen gives.

Det er naturligvis et ufravigeligt krav, at både driftsgaranti og ibrugtagningstilladelse opnås, før den endelige godkendelse kan gives. Sker det ikke, bortfalder godkendelsen.

Økonomiske konsekvenser

Pladsanvisning har givet dispensation fra kravet om indbetalt depositum (som refunderes efter godkendelse), fordi børnehuset allerede er i drift.

Driftsgarantien for udvidelsen er fastsat til 308.349 kr. Den samlede driftsgaranti er dermed på 588.813 kr. Driftsgarantien beregnes på baggrund af det godkendte antal børn (fordelt på vuggestue- og børnehavepladser) og det samlede månedlige tilskud over en periode på halvanden måned.

Punkt 11: Status på Ungerådgivningen på Bornholm

23/5930

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget orienteres

Resumé

Ungerådgivningen på Bornholm blev etableret i 2015 som et tilbud, hvor både børn og unge, deres pårørende samt fagfolk kan henvende sig og få råd og vejledning om misbrug. Denne sag har til formål at give en status på indsatsen i 2022, hvor Ungerådgivningen udviklede sig fra primært at være et rådgivningstilbud til primært at være et behandlingstilbud.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 28-03-2023

Orientering givet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Orienteringen givet.

Sagsfremstilling

Ungerådgivningen er etableret som et samarbejde mellem Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Job, Uddannelse og Rekruttering i indsatsen mod at hjælpe unge ud af rusmiddelsproblematikker. I 2022 er der sket store forandringer i Ungerådgivningen, da tilbuddet har udviklet sig fra primært at være et rådgivningstilbud til primært at være et behandlingstilbud.

Behandlingstilbud efter Serviceloven §101

I august 2021 godkendte Socialtilsynet, at Ungerådgivningen fremadrettet kunne tilbyde behandlingstilbud efter Serviceloven §101 om social behandling for stofmisbrug til unge til og med 25 år. Ungerådgivningen er godkendt til 35 behandlingspladser til denne aldersgruppe.

1. januar 2022 udvidede Ungerådgivningen medarbejderstaben fra to til fire årsværk for at kunne varetage det nye behandlingstilbud. Ungebehandlernes uddannelsesmæssige baggrund er socialfaglig og pædagogisk. Herudover startede arbejdet med implementeringen af den nye metode MOVE, som er et struktureret samtaleforløb til brug i behandlingen. Implementeringen af denne metode blev igangsat i samarbejde med Socialstyrelsen.

I forbindelse med etablering af Ungerådgivningen som et §101-tilbud ønskede Ungerådgivningen at tage initiativ til et fagligt følgeråd. Ungerådgivningen har inviteret til og afholdt to møder med følgegruppen i 2022. Følgegruppen består af repræsentanter fra Ungehuset, Det Gule Team og Ungdomsskolerne. Målet er, at følgegruppen sammen med behandlerne i Ungerådgivningen bistår med implementering, sammenhæng og sikrer overgange internt i kommunen.

Tilbagemeldinger fra samarbejdspartnere i følgegruppen om Ungerådgivningen efter transformationen fra rådgivning til behandlingstilbud er helt overvejende positive.

Brug af tilbuddet

I første halvår af 2022 var antallet af henvendelser til behandlingstilbuddet begrænset. I andet halvår modtog Ungerådgivningen flere henvendelser fra unge om behandling og rådgivning og havde ved årets udgang 34 unge indskrevet.

Årsagerne til de færre henvendelser i første halvår af 2022 er uklare. Ungerådgivningen gør dog opmærksom på, at det ikke er usædvanligt med perioder, hvor søgning mod rusmiddelbehandling er svingende.

Ved afsluttet forløb i Ungerådgivningen i 2022 opnåede 68% af de unge deres mål om stoffrihed eller reduktion.

I dialogen med Gadeplan, vejledere og fagpersoner observerer Ungerådgivningen, at der på Bornholm fortsat flourer rusmidler, og at eksponeringen blandt nogle grupper af unge er stor. Det er hovedsageligt hash og alkohol, der dominerer, og i mindre grad den receptpligtige medicin, opiater og kokain.

Ungerådgivningen er i 2022 – som de foregående år – lykkedes med at fastholde indsatsen for at formidle tilbuddet gennem vejledere og fagpersoner, der i deres dagligdag møder unge med et problematisk forbrug af rusmidler. Dette sker til dels ved oplæg på ungdomsuddannelserne på Campus og dels ved at afholde to halve temadage for professionelle, der arbejder med unge til hverdag.

Indsatser og fokus 2023

Ungerådgivningen vil i 2023 have særligt fokus på:

- Fokus på metoden MOVE i forhold til dens anvendelighed overfor målgruppen.
- At udvikle et tilbud om gruppebehandling - eventuelt som et tilbud om dagbehandling. Ungerådgivningen forventer at være klar med dette efter sommerferien 2023.
- Vedholde den forstærkede indsats for at formidle behandlings- og rådgivningstilbuddet gennem vejledere og fagpersoner.
- At sikre de unges kendskab til Ungerådgivningen ved blandt andet at tilbyde og afholde oplæg i alle begynderklasser/på samtlige hold på ungdomsuddannelserne.
- Fortsat at måle trivsel-effekten fra hvert samtaleforløbs start til forløbets afslutning.
- At planlægge efter, at der kan gennemføres op til 4 forældre/pårørendekredse.
- At planlægge og gennemføre 2 større netværksmøder.
- At indgå i samarbejdet med den sammenhængende ungeindsats i Bornholms Regionskommune (SUI).
- At indgå i det fortsatte samarbejde om udmøntning af 'forbedringsforløb' under ungdomskriminalitetsnævnet i de tilfælde, hvor den unge har et alkohol-, stof- eller andet misbrug.

Den samlede status på Ungerådgivningen 2022 kan læses og er vedhæftet som bilag til dette dagsordenspunkt.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Ungerådgivningen, status 2022

Punkt 12: Orientering om tilsyn med Dagtilbud 2022

23/5710

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres.

Resumé

Det årlige tilsyn af offentlige og private dagtilbud på Bornholm er gennemført for 2022. Tilsynet skal sikre, at kommunens tilbud praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og at den ydelse dagtilbuddet leverer til forældre og børn er i overensstemmelse med det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har besluttet er gældende i kommunen.

Kvaliteten i de bornholmske dagtilbud er tilfredsstillende og tilsynet har ikke fundet anledning til anmærkninger i forbindelse med de udførte tilsyn.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Sagen til orientering.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Orienteringen givet.

Sagsfremstilling

Dagtilbudslovens §5 stk. 3 pålægger hver enkelt kommune at foretage tilsyn med kommunens dagtilbud minimum hvert andet år. Tilsynet skal sikre, at kommunens tilbud praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og at den ydelse dagtilbuddet leverer til forældre og børn er i overensstemmelse med det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har besluttet er gældende i kommunen.

Ændret tilsynspraksis fra 2022 og frem

Frem til 2020 foretog Center for Børn og Familie årligt tilsynet. Det blev dog ikke udført i 2021, da det var forventet, at [den nye dagtilbudslov](#) ville medføre ændringer i måden at føre tilsyn på. Årsagen var, at Center for Børn og Familie ville indarbejde hovedpunkterne fra den ændrede lovgivning i tilsynet for 2022.

Ændringerne i lovgivningen betyder, at tilsynet skal tillægges et udviklingsorienteret og inddragende perspektiv, og at der skal foretages observationer af det pædagogiske arbejde i forbindelse med tilsynet. Dette harmonerer godt med de ønsker og visioner, Center for Børn og Familie har for tilsynet.

Den ændrede tilsynspraksis blev besluttet af Kommunalbestyrelsen [d. 24. november 2022](#). En af ændringerne består i, at tilsynene foregår i en to-årlig cyklus. Hvert år er der et formelt tilsyn, men der udarbejdes kun en formel tilsynsrapport ved det ene år. Det andet år har tilsynet karakter af et udviklings- og opfølgingsår, hvor der udarbejdes et minireferat, som offentliggøres sammen med tilsynsnotatet på brk.dk.

Tilsynets form og tilgang

Tilsynet er anmeldt, dialogbaseret og skal synliggøre, hvordan dagtilbuddet arbejder med de på forhånd udvalgte fokusområder, og er med til at synliggøre den pædagogiske kvalitet i dagtilbud. På tilsynsmødet deltager den faglige pædagogiske leder af dagtilbuddet, en personale- og forældrerepræsentant samt tilsynskonsulenten fra Center for Børn og Familie.

Tilsynsrapporterne er en del af It-systemet Hjernen og Hjertet, der understøtter arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet inden for dagtilbudsområdet. Den faglige pædagogiske leder i det enkelte kommunale eller private tilbud har inden tilsynsmødet besvaret spørgsmålene i Hjernen og Hjertet, og det dialogbaserede tilsyn tager udgangspunkt i disse besvarelser. Tilsynsrapporterne offentliggøres via brk.dk.

Tilsynsrapporterne for hvert enkelt dagtilbud findes i bilag 1-31.

Fokusområder ved tilsynet for 2022

Fokusområderne ved de årlige tilsyn varierer fra år til år. Ved tilsynet for 2022 var fokus på:

- Strukturel kvalitet (gruppestørrelse og -organisering, fysiske rammer samt uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet)
- Proceskvalitet (forældre- og børneperspektiver)
- Resultatkvalitet (SprogTrappen)
- Kommunespecifikke spørgsmål (læreplan, evalueringskultur og De små børns Bornholm)

Samlet vurdering af tilsynene 2022

Kvaliteten i de bornholmske dagtilbud er tilfredsstillende, og tilsynet har ikke fundet anledning til anmærkninger i forbindelse med de udførte tilsyn. Der er en god dialog mellem alle børnehuse og tilsynskonsulenten. Tilsynet bliver brugt konstruktivt af dagtilbuddene og er en god ramme for at sikre dialog og fokus på den faglige kvalitet i dagtilbuddet. Dette tilsynsår har haft en ændret praksis ifm. ny styrket lovgivning. Både kommunale og private børnehuse har haft en positiv indstilling til det nye tilsynskoncept. De italesætter især styrken ved observationsdelen, som er med til at sikre en bedre kvalitet i de faglige drøftelser og refleksioner.

Ledelsens bemærkning til tilsynsrapporterne (kommunale)

På baggrund af tilsynsrapporter og den daglige ledelse i børnehuse støtter ledelsen op om de sammenfatninger og konklusioner, der nævnes i tilsynsrapporterne. Der arbejdes i alle børnehuse med at sikre børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, som er de centrale begreber i Den Styrkede Læreplan. Der er ligeledes stor fokus på at sikre en systematisk evalueringskultur, hvor nogle børnehuse er længere end andre (både på micro- og macroniveau), men samlet er alle godt på vej.

Fagligt er børnehuse bl.a. optaget af, hvilken betydning *organisering af børnegruppen* har for kvaliteten i læringsmiljøet. Organiseringen er med til at sikre bedre betingelser for at arbejde med børneperspektiver og legens tilblivelse og udvikling. Der søges bl.a. inspiration fra NEST-pædagogikken, og det nævnes også i rapporterne, at Inklusions- og ressourceteamets Tidlige indsats (under De små børns Bornholm), har været med til at sikre og højne det faglige refleksionsniveau – også omkring organiseringen.

Der er i øvrigt stor opbakning og positiv indstilling til udviklingstiltagene fra De små børns Bornholm, som en vigtig indsats for til at sikre den tidlige og forebyggende indsats på småbørnsområdet.

Det er positivt at forældre, medarbejdere og børnene bliver inddraget i den samlede vurdering af dagtilbud. Det vurderes af ledelsen, at de enkelte Børnehuse på Bornholm lever op til både lovgivningen og BRKs egne retningslinjer og politikker.

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Ordinært tilsyn 2022 - Allinge Børnehuse

Ordinært tilsyn 2022 - Bien

Ordinært tilsyn 2022 - Børnebakken

Ordinært tilsyn 2022 - Dagplejen

Ordinært tilsyn 2022 - Gudhjem

Ordinært tilsyn 2022 - Hasle Børnehus

Ordinært tilsyn 2022 - Hasle Naturbørnehave

Ordinært tilsyn 2022 - Klemensker

Ordinært tilsyn 2022 - Liden Stina

Ordinært tilsyn 2022 - Lillegryn

Ordinært tilsyn 2022 - Lillemyr

Ordinært tilsyn 2022 - Løvfrøen

Ordinært tilsyn 2022 - Midgaarden

Ordinært tilsyn 2022 - Morbærstien

Ordinært tilsyn 2022 - Mælkebøtten

Ordinært tilsyn 2022 - Natur- og Skovhuset

Ordinært tilsyn 2022 - Nexø Børnehus

Ordinært tilsyn 2022 - Nordstjernen

Ordinært tilsyn 2022 - Nyker

Ordinært tilsyn 2022 - Rønne Børneasyl

Ordinært tilsyn 2022 - Signalhuset

Ordinært tilsyn 2022 - Skatteøen

Ordinært tilsyn 2022 - Svaneke Børnehus

Ordinært tilsyn 2022 - Søstjernen

Ordinært tilsyn 2022 - Tejn Børnehus

Ordinært tilsyn 2022 - Trilobitten

Ordinært tilsyn 2022 - Trinbrættet

Ordinært tilsyn 2022 - Troldhøj

Ordinært tilsyn 2022 - Vildanden

Ordinært tilsyn 2022 - Vores Børnehave

Ordinært tilsyn 2022 - Østermarie Børnehus

Punkt 13: Orientering om kapacitetsanalyse for Dagtilbud 2023

23/2725

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Center for Børn og Familie har udarbejdet den årlige kapacitetsanalyse på dagtilbudsområdet. Den er baseret på den forventede indskrivning i de kommunale børnehuse og befolkningsprognosen. Analysen viser, at Bornholm som helhed har overskudskapacitet i 2023 og 2024. Overskudskapaciteten er dog primært på børnehavepladser, og der er mangel på vuggestuepladser.

I sommeren 2025 udløber lejemålet for det midlertidige børnehus Vildanden. Det betyder, at Bornholms Regionskommune ikke kan leve op til pasningsgarantien i løbet af efteråret 2025, hvis ikke der sker ændringer i udbuddet af kapaciteten.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Orienteringen givet.

Sagsfremstilling

Center for Børn og Familie har udarbejdet den årlige kapacitetsanalyse på dagtilbudsområdet. Som model for beregning af børnetalsudviklingen i overslagsårene 2024 og frem, benyttes de indskrevne børn i 2023 sammen med befolkningsprognosen fra 2022 (der er endnu ikke en befolkningsprognose tilgængelig for 2023).

Tallene for juni 2023 er relativt sikre, men naturligvis kendes ikke den reelle til- eller fraflytning til øen eller skift til private pasningstilbud, hjemmepasning, mv. Det skal selvfølgelig også bemærkes, at jo længere ude i overslagsårene analysen kommer, jo mere usikkerhed er der omkring tallene.

Kapacitet i dagtilbud i juni

Antallet af børn i de kommunale børnehuse toppe i juni måned, hvor mange børnehuse når deres max kapacitet. Vuggestuebørnene flytter løbende op i børnehaven, når de fylder tre år, mens de skolesøgende børn først forlader børnehaven op til august i forbindelse med skolestart. Nogle forældre til skolesøgende børn udmelder dog deres børn af børnehaven ultimo juni, og holder sommerferie i juli måned.

Kapacitetsanalysen tager udgangspunkt i belægningen i juni måned, da behovet er størst der. Det betyder, at tallene er et udtryk for den maximale belastning i løbet af året, og at der derfor godt kan opleves mindre efterspørgsel på andre tider af året.

I løbet af de sidste år har mange børnehuse dog oplevet, at max kapaciteten nås i løbet af foråret. Det medfører, at der udover de reserverede pladser til egne vuggestuebørn i børnehuset, ikke kan indskrives nye børn i de børnehuse, hvor max kapaciteten er nået.

Kapacitetsanalyse 2023-2031

Analysen (tabel 1) er udarbejdet med afsæt i den forventede belægning for børnehuse i juni 2023 (bilag 1). Analysen tager udgangspunkt i børneenheder, hvor et vuggestuebarn udgør 1,56 børneenheder og børnehavebørn udgør 1 børneenhed.

Overordnet viser analysen, at der er tilstrækkelig kapacitet på øen i 2023. For de fleste huse er der dog tale om relativ få ledige pladser, og overskuddet består primært af børnehavepladser, som på grund af bygningernes udformning ikke kan konverteres til vuggestuepladser. Pr. 1. juni 2023 er der forventeligt kun ledige vuggestuepladser i Allinge og Svaneke Børnehus samt Vildanden i Rønne.

I juni 2024 forventes der fortsat ledig kapacitet, men mest i form af børnehavepladser, undtagen i Trilobitten, hvor den tidligere besluttede udvidelse forventes at stå klar primo 2024, hvilket betyder at der både vil være ledige vuggestue- og børnepladser der.

Med ophøret af Vildandens lejemål d. 31. juli 2025 (lejemålet er uden mulighed for forlængelse) er der samlet set på Bornholm et underskud af kapacitet fra efteråret 2025. Denne tendens fortsætter i 2026 og årene derefter. Center for Børn og Familie er sammen med Center for Ejendomme og Drift ved at udarbejde forslag til, hvordan kapacitetsudfordringerne kan løses, så Bornholms Regionskommune fra efteråret 2026 kan leve op til pasningsgarantien. Det fremlægges i et særskilt punkt til politisk behandling i maj 2023.

Tabel 1 Estimeret over-og underskudskapacitet i juni måned i Rønne for årene 2023-2031 ud fra forventet belægning pr. juni 2023

Bornholm	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Rønne området	29	9	-7	-87	-108	-120	-131	-135	-138
Rønne	29	9	-7*	-87	-108	-120	-131	-135	-138
Nordbornholm	33	25	16	8	4	-3	-5	-1	-4
Allinge Børnehus	6	4	4	1	1	-0	-0	-0	-1
Børnehuset i Tejn	6	5	3	2	2	1	-1	1	1
Klemensker Børnehus	8	6	3	2	-1	-1	-2	-2	-3
Nyker Børnehus	1	0	-2	-3	-5	-6	-6	-6	-6
Børnehuset i Hasle	13	11	8	6	6	3	3	5	4
Midtbornholm	32	71	70	66	65	61	56	55	53
Trilobitten	0	38	37	36	36	32	31	30	29
Østermarie Børnehus	16	17	17	15	15	15	13	13	13
Gudhjem børnehave	16	16	16	15	14	14	12	12	11
Østbornholm	5	0	-9	-17	-26	-35	-39	-43	-45
Svaneke Børnehus	6	5	0	-3	-7	-9	-11	-12	-13
Nexø Børnehus	-1	-5	-9	-13	-19	-26	-28	-31	-32
I alt Bornholm	99	105	70	-30	-65	-97	-119	-124	-134

*) Lejeaftalen for Vildanden udløber 31. juli 2025

Rønne: Selvom Rønne for nuværende har overskud af kapacitet, så vil der allerede fra juni 2024 kun være 9 ledige børneenheder. Tabel 1 viser, at der i juni 2025 vil være et underskud på 7 børneenheder, selvom Vildanden er stadig i drift på dette tidspunkt. Udløbet af lejemålet betyder, at der i løbet af efteråret 2025 ikke længere vil være ledige pladser, hverken i Rønne eller resten af Bornholm.

Det tætteste børnehus udenfor Rønne er i Nyker, og selvom det private børnehus Bien planlægger at udvide med en vuggestue, ændrer det ikke på, at der fra efteråret 2025 vil være en samlet underskudskapacitet på hele øen.

Nordbornholm: Allinge og Tejn forventes tilsammen at have under 10 ledige børneenheder i juni 2024. I 2025 er det syv og fra 2026 er det kun tre ledige børneenheder.

Biens forventede udvidelse med vuggestuepladser vil sandsynligvis betyde, at særligt Nyker Børnehus vil have en mindre indskrivning, end prognosen viser. Hasle og Klemensker forventes at have ledig kapacitet frem til 2026, og kan dermed afhjælpe underskuddet i Allinge og Tejn i de kommende år.

Midtbornholm: Analysen viser, at børnehuse i Gudhjem og Østermarie har ledige børneenheder, men det skal bemærkes, at den ledige kapacitet er børnehavepladser. De respektive bygninger gør det ikke muligt at konvertere pladserne til vuggestuepladser, og begge børnehuse har indskrevet det maximale antal vuggestuebørn.

Med Trilobittens udvidelse med 40 børneenheder i begyndelsen af 2024 har Midtbornholm dog samlet set god kapacitet i årene fremover.

Østbornholm: Nexø og Svaneke oplever allerede nu udfordringer med kapaciteten i de to børnehuse. Prognosen viser, at der i juni 2024 ikke længere er plads i området. Det betyder, at forældre vil opleve, at få tilbudt plads i et andet børnehus, sandsynligvis Trilobitten, fordi det for manges vedkommende er på vej til arbejde i Rønne.

Dagplejen

Dagplejekapaciteten er ikke medtaget i analysen, fordi man ikke med sikkerhed kan forudsætte, at dagplejekapaciteten opretholdes over årene. Der er pr. 1. marts 2023 ansat 40 dagplejere på hele Bornholm, og pr. 1. juni 2023 forventes fuld belægning hos dem.

Forældreønsker og pasningsgaranti

Dagtilbudsloven giver forældre ret til at ønske specifikke pasningstilbud til deres barn (navngiven dagplejer, specifikt børnehus mv.). Hvis det ikke er muligt at imødekomme ønsket, tilbydes et andet pasningstilbud. Forældrene har ret til at stå på venteliste til det ønskede pasningstilbud. Det er der mange forældre, der benytter sig af på Bornholm. Det gør sig særligt gældende for Nexø Børnehus, Natur- og Skovbørnehuset samt Trilobitten. Sidstnævnte forventes løst primo 2024, hvor den tidligere besluttede udvidelse forventes at stå klar til at modtage nye børn.

Bornholms Regionskommune lever for nuværende op til pasningsgarantien, og alle børn bliver tilbudt en plads i et pasningstilbud på øen. En del forældre oplever dog, at der ikke er plads i det ønskede tilbud, og får tilbudt plads i en anden by end bopælsbyen.

Administrationens bemærkninger til analysen

Det er almindelig praksis, at børnehuse konverterer børneenheder fra børnehavepladser til vuggestuepladser eller omvendt, når behovene ændrer sig. Langt de fleste børnehuse har dog allerede foretaget den nødvendige optimering for at imødekomme efterspørgslen på vuggestuepladser. Ved konverteringen kan der opstå øgede udgifter i forbindelse med rengøring (rengøringsstandard er højere for vuggestuebørn end børnehavebørn, men tildelingen af driftsmidler til rengøring er ikke fleksibel i forhold til fordelingen). Ofte medfører konverteringen af pladser også udfordringer med plads i liggehal, puslefaciliteter mv. Det gør sig gældende i flere børnehuse på tværs af øen.

Selvom kapacitetsanalysen overordnet viser et overskud af kapacitet i 2023, 2024 og frem til efteråret 2025, så viser tabel 1, at overskuddet i 2023 primært udgøres af ledige pladser i Hasle, Gudhjem og Østermarie. I Hasle er der mulighed for konvertering af pladser, men i Gudhjem og Østermarie er det ikke muligt på grund af bygningernes udformning.

Det betyder med andre ord, at en tredjedel af øens ledige børneenheder i 2023 er ufleksible, og dermed ikke kan afhjælpe efterspørgslen på vuggestuepladser. En detaljeret analyse af kapaciteten i Rønne har vist, at Vildanden står for 24 af de resterende ledige børneenheder.

Resten af den ledige kapacitet er spredt jævnt ud i de enkelte børnehuse.

En del af konklusionen på kapacitetsanalysen er derfor, at selvom der er kapacitet nok i 2023 og 2024, så er der få vuggestuepladser. Det betyder, at mange familier vil opleve, at blive tilbudt en plads i en anden by end de bor, og for at nogles vedkommende vil det være langt væk. Den tendens vil blive forstærket i årene fremover, hvor flere og flere familier vil blive påvirket.

En anden delkonklusion er, at Bornholms Regionskommune ikke kan leve op til pasningsgarantien i løbet af efteråret 2025, hvis ikke der sker ændringer i udbuddet af kapaciteten.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bilag 1 Forventet belægning i Dagtilbud juni 2023

Punkt 14: Orientering om folkeskolernes økonomi i 2023

23/2254

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Resumé

De almene folkeskolers økonomiske situation i 2023 er i flere tilfælde udfordret grundet såvel politiske og administrative beslutninger, der blev truffet i løbet af 2022, som et faldende elevtal i de almene folkeskoler. Skolerne arbejder derfor på nuværende tidspunkt med forskellige tiltag for at respektere de økonomiske rammer og fortsat løse kerneopgaven. Børne- og Skoleudvalget orienteres om de almene folkeskolernes økonomiske situation.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller at

- Sagen til orientering.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Orienteringen givet.

Sagsfremstilling

Flere af de almene folkeskoler oplever i 2023 at være udfordrede på deres økonomiske ramme grundet flere beslutninger på skoleområdet, der blev truffet i 2022, og som har fået effekt pr. 1. januar 2023. Hertil kommer et faldende elevtal i de almene folkeskoler og dermed også et ændret antal klasser.

Politiske beslutninger

I forbindelse med budgetforliget den 28. august 2020 og den endelige vedtagelse af budgettet den 8. oktober 2020, besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte en pulje på 1,5 mio. kr. til strukturelle udfordringer på folkeskolerne. Den 25. marts 2021, besluttede kommunalbestyrelsen, at puljen blandt andet skulle udmøntes som supplerende midler til skoler med klasser med gennemsnitligt færre end 21 elever i klasserne.

Puljen blev etableret uden overførselsret hvilket betød, at uforbrugte midler skulle tilbagebetales til kassen i de år, hvor der var et mindreforbrug på puljen, og at der blev lavet et kassetræk på det fornødne beløb i de år, hvor der var behov for mere end 1,5 mio. kr. til at udmønte puljen. Første år af puljens eksistens skulle skoleområdet tilbageføre ca. 100.000 kr. til puljen, mens der i 2022 viste sig et behov for compensation på i alt ca. 3,9 mio. kr. Hermed udbetalte puljen i alt ca. 2,4 mio. kr. yderligere til det bornholmske skolevæsen i 2022 end i 2021.

Kommunalbestyrelsen besluttede derfor den 24. februar 2022, at puljen til små klasser og små skolefritidsordninger ikke længere skulle være uden overførselsret, og endelig blev det den 27. juni 2022 besluttet i Kommunalbestyrelsen, at der skulle lægges et loft på puljen på 1,5 mio. kr.

Kommunalbestyrelsen besluttede desuden den 13. oktober 2022, at indføre en ny tildelingsmodel på folkeskoleområdet, der fordeler midler på baggrund af både elevtal og antal klasser. I forbindelse med denne beslutning blev puljen på 1,5 mio. kr. nedlagt, og midlerne overført til den samlede budgettildeling til skolerne. Denne nye tildelingsmodel trådte i kraft pr. 1. januar 2023, og har således påvirket den budgetramme, som de almene folkeskoler er blevet tildelt i anden del af indværende skoleår.

Administrativ beslutning

Skolechefen besluttede i foråret 2022, at opgaven med tilsyn af hjemmeunderviste elever skulle centraliseres pr. 1. august 2022. I kraft af den stigende andel af hjemmeunderviste elever var der behov for en samling af opgaven af hensyn til at sikre ensartethed, kvalitet og ressourceoptimering. Skolerne modtog tidligere det samme taxameterbeløb pr.

hjemmeundervist elev som pr. elev på skolen. Idet tilsynsopgaven med hjemmeunderviste elever overgik til en centralt forankret tilsynsførende fra skoleåret 2022/2023, modtog folkeskolerne ikke længere dette taxameterbeløb pr. hjemmeundervist elev. Såvel midler som tilsynsopgave forsvandt således pr. 1. august 2022 for den enkelte skole, som dermed fik mulighed for at anvende tilsynsressourcen på anden vis i driften. Provenuet på 1,4 mio. kr. ved denne ændring blev udskilt som et spareforslag til budget 2023, som blev vedtaget.

Opsamling og konsekvenser

Den samlede effekt af de politiske og administrative beslutninger er blandt andet, at flere medarbejdere i januar 2023 enten blev varslet afskediget, omplaceret eller pålagt nedsat tid pr. 1. august 2023. Den samlede effekt har udmøntet sig meget forskelligt på de enkelte skoler. Således er det kun Svartingedal Skole og Søndermarksskolen, der ikke har oplevet at få tildelt en mindre økonomisk ramme i 2023 som følge af de økonomiske ændringer og det generelt faldende elevtal i de almene folkeskoler. På de berørte skoler er den primære del af budgetnedgangen løst ved at varsle et antal medarbejdere opsagt fra det kommende skoleår.

Som følge af den reducerede tildeling til nedenstående folkeskoler i 2023, har skolerne i nødvendigt omfang udarbejdet handleplaner og har været nødsaget til at justere praksis til den økonomiske ramme med følgende tiltag:

- Hans Rømer Skolen overfører et væsentligt underskud til 2024, og har reduceret antallet af to-voksen-timer til et minimum.
- Kongeskærskolen har været nødsaget til at beskære antallet af to-voksenter timer væsentligt i forhold til sidste år.
- Paradisbakkeskolen har halveret indkøbet af undervisningsmaterialer, reduceret udgifter til it og inventar væsentligt, reduceret lejrskoler og budgetterer med mindre sygdom/fravær.
- Åvangsskolen har beskåret antal to-lærer-timer væsentligt og har fjernet vikardækning fra disse timer, har udskudt lejrskoler og lignende aktiviteter samt halveret midlerne til uddannelse.

Økonomiske konsekvenser

De almene folkeskolars budgetmæssige tildeling pr. 1. januar 2023 udmønter sig på følgende vis, når der ses bort fra andre tildelinger til skolefritidsordninger, mellemformer, modtageklasser og andre puljetildelinger:

Skoler	Tildelt budget i 2023	Tildelt budget i 2022	Difference fra 2022 til 2023
Hans Rømer Skolen	18.413.300	20.833.074	-2.419.774
Kongeskærskolen	15.028.820	15.702.327	-673.506
Paradisbakkeskolen	28.390.536	30.413.742	-2.023.206
Svartingedal Skole	14.906.075	13.251.048	1.655.028
Søndermarksskolen	24.537.177	23.979.254	557.924
Åvangsskolen	28.327.044	30.126.705	-1.799.661
	129.602.952	122.380.250	-4.703.196

Som det fremgår af ovenstående er der væsentlig forskel på, hvordan de almene folkeskolars økonomiske ramme har ændret sig fra 2022 til 2023. Således har Søndermarksskolen og Svartingedal Skole fået tildelt en større ramme i 2023 end i 2022, da de oplever elevtilgang og har etableret flere klasser. Hans Rømer Skolen, Kongeskærskolen, Paradisbakkeskolen og Åvangsskolen er i varierende grad blevet påvirket negativt. Den reelle budgettildeling i 2023 er blevet reduceret med 4,7 mio. kr. i forhold til tildelingen pr. 1. januar 2022. Herunder er årsagerne til den økonomiske forskel oplyst.

Ændrede vilkår for tildelingen

Pulje til kompensation	-2,4 mio. kr.
Hjemtagelse af hjemmeundervisning	-1,4 mio. kr.
Faldende elevtal og ændret antal klasser	-0,9 mio. kr.
I alt	-4,7 mio. kr.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2022 fulgte puljen de på daværende tidspunkt gældende retningslinjer, hvilket bevirkede, at skolerne modtog i alt 3,9 mio. kr. fra puljen til kompensation for små klasser, hvilket var 2,4 mio. kr. mere end de oprindeligt afsatte 1,5 mio. kr.

I februar 2022 besluttede kommunalbestyrelsen at ændre bevillingen fra at være ikke-overførbart til at være overførbart med virkning for 2022. Dermed blev der indlagt en effekt for skoleområdet samlede resultat i 2022. Skolerne blev ikke frataget den givne bevilling i 2022, da de allerede havde modtaget midler til skoleåret 2021/2022. Såfremt midlerne skulle fratages skolerne, ville det have indebåret en genåbning af hele deres budgetlægning og planlægning.

Kommunalbestyrelsen besluttede desuden den 27. juni 2022 at lægge loft på bevillingen på 1,5 mio. kr. med virkning for folkeskolerne fra 2023.

Punkt 15: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Orientering

Anne orienterer om at Maria kommer tilbage, tak til Anne for indsatsen.

Kasper orienterer om at der kommer en orienteringssag om visitationsprocessen 2023 etc.

Ann orienter om indvielse af Mælkebøtten d. 12. maj.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Orientering givet.

Punkt 16: Sager til høring

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller:

- Punkt 5 sendes til orientering i Handicaprådet og Ungerådet.
- Punkt 6 sendes til høring i den samlede skolebestyrelse for ungdomsskolen og 10. klassecenteret, Ungerådet samt Handicaprådet, samt kommentering i Ungdomsskolens AfdelingsMED og CenterMED
- Punkt 13 sendes til orientering i Ungerådet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-03-2023

Punkt 5 sendes til orientering i Handicaprådet og Ungerådet.

Punkt 11 sendes til orientering i ungerådet.

Punkt 13 sendes til orientering i Ungerådet.